

Конгрес
Українських
Націоналістів

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

e-mail: nacija@ukr.net 11 - 24 січня 2005 року № 2 - 3 (62-63)

МАЙДАН - ЦЕ НАЗАВЖДИ

Майдан відсвяткував Новий рік і Різдво Христове. Готується прийняти присягу народного Президента. Хотів би тут і провести святки на Водохрещі.

Ще стоять на Хрещатику намети – народна варта! Туди щодня й щовечора приходять і приходять люди, - обговорити останні новини, почитати свіжі випуски жартівливих коментарів чи просто подивитися в колі побратимів 5 канал. А то й всього лиш постояти там. Побути. Добре розуміючи, що їхня присутність там уже не обов'язкова. Іншими словами: на сьогоднішній день Майдан уже не потребує людей.

Але тепер люди потребують Майдану. Не хотять вони розлучатися з ним! Як не хочеться, наприклад, розлучатися з коханою людиною чи з чимось дорогим і знаковим у житті. Це несподіване відчуття жалю охопило не тільки тих, які досі живуть в наметах, а й всіх, котрі по домівках вглядаються в екрани телевізорів, ностальгічно сподіваючись вістей з Майдану.

Майдан відходить. По часу – в історію. По психо-духовній сутності – кудись у горішні сфери.

Те, що Майдан – не територія, взагалі поняття не географічне, зараз ясно уже всім. Спеціалісти майбутніх часів ще будуть вивчати й означувати, що то було.

А нам зараз кожному хочеться бодай ще хоч раз оглянутися на Майдан...

Містична складова всього того, що сталося в Україні, хвилює людей навіть далеких від релігії, а тим більше віруючих, котрі відчувають її езотерику. Українським чудом називають Помаранчеву революцію в усьому світі. Бо такого ще не було, щоб мільйони людей об'єдналися на моралі, а не за ознаками територіальними, мовними, релігійними чи расовими. Люди запрагли правди, спротививши брехню, народ піднявся раптово й на повен зріст – чолом до неба й свободи. Воістину, як у Святому Письмі: „Пізнайте правду і вона зробить вас вільними". Це було протистояння брехні і правди, цинізму й совісті.

Наступний вражаючий фактор: місяць бурхливої вуличної акції минув без єдиної сутички. Це навіть здається неприродним. А якщо врахувати доведені факти про спеціальну підготовку провокацій – то це можна назвати тільки чудом. Озброєні ненавистю й планами вуличних бійок молодики підступно імплантувалися в Майдан, як у ворожий табір, а опинялися раптом ... у церкві.

Дивувалися самі собі навіть учасники, люди не знали, чому їм хочеться усміхатися, дарувати квіти й солодощі, говорити гарні слова, віддавати комусь тепло, врешті-решт танцювати й співати. Втішалися відкриттям, яку силу дає правда, яке то благо - бути сміливим і вільним. А сила завжди у супрязі з добротою. Тому сильні й добрі так легко гасили чужу агресію щирою ласкавістю, анігіляція зла на Майдані відбувалася майже автоматично. А синьо-білі організатори швидко схопилися, що своїх провокаторів краще тримати подалі від помаранчевих, бо виходить щось непередбачене.

Чи могла така атмосфера скластися сама собою? Хотілось би полестити собі і всім нам, що ось такі ми всі хороші, стільки прихованої доброти й мудрості дрімало в серцях. Це все так. Але головне, як на мою думку, полягає в тому, що Сам Господь допомагав людям на Майдані, що Він був з ними, що все відбувалося з Його волі, бо відповідало Його промислу.

І все це синхронізувалося з нашим лідером Віктором Ющенком, який щиро жаліє навіть свого суперника Януковича, сказавши в Черкасах 18 грудня: „Цей чоловік загнаний в кут, мало що людина може наговорити в такому становищі". Я переконаний, що існує якийсь сакральний зв'язок між добротою самого Ющенка і вражаючою толерантністю Майдану, існує якась особлива вертикаль, котра сягає своїм початком далеко за видимі обрії. І згадуються слова Григорія Сковороди: „Людина, непідвладна агресії, зв'язана з першоджерелом світів".

Я вбачаю в цих окремих фактах один резонансний ланцюжок: Майдан - Ющенко – першоджерело світів...

На Майдані сталося те, що відбувається з іконою: спочатку вона акумулює енергію звернутих до неї молитов, а потім сама віддає енергію. Це одна (лише одна) відмінність між іконою й картиною. Так само як між простою будівлею й храмом. Всі знають вислів „намолений храм".

На Майдан принесли свою енергію мільйони людей. Хто міг прибути фізично, той стояв там сам. Хтось міг лише передати гроші, ліки, посуд, одяг, хтось порізати помаранчеву штору на стрічки, а хтось привезти в'язанку дров з Мотовилівки, - сам таке бачив в електричці. Моя сусідка-пенсіонерка просила віднести 7 гривен, все що в неї було на той час (як не згадати євангельську притчу про останній динар!) Але я заперечив, сказавши, що в її пожертві немає потреби. Тоді вона купила два кілограми цукерок для Майдану: "Я хочу, щоб і моє там було". Старий сусід бідкається: „А я ні поїхати не зміг, ні передати що-небудь. Отак і просидів місяць перед телевізором. Дивуюся, що він не згорів, бо не вимикав і вночі. Дивився – і все молився, молився, щоб людям на добро вийшло. Правда, я не дуже й знаю молитви, то я своїми словами..."

І почуття всіх присутніх на Майдані, і передані гроші, речі (ті самі 2кг цукерок, помаранчева штора й дрова з Мотовилівки), і переживання всіх, хто слідкував за подіями по телевізору, і молитви та свічки в церквах - все це є енергією, - могутньою позитивною духовною енергією, тільки в різних еквівалентах. І в сукупності вона витворила потужне соборне поле Майдану.

Соборне поле – субстанція особлива. Вона не є простою сумою складових. Про це завжди знали побожні люди. („Де двоє-троє зібралися в ім'я Моє, там і Я з ними"). Примітивна аналогія- схема побутує у вчених-орнітологів як феномен колективного розуму: достеменно відомо, що жоден окремо взятий птах не знає дороги у вирій, поодинці долетіти до теплих країв неможливо, а лише зібравшись у зграю птахи набувають здатності правильно орієнтуватися, із суми з'являється Щось, отой самий колективний розум, явище інше якісно, а не кількісно.

Соборне поле однодумців настільки потужніше колективного розуму, наскільки людина складніша птаха.

Освячене ж Господом таке поле – надмогутнє, як прояв Абсолюту, тому в церкві неможливо заразитися навіть під час епідемій через причастя з однієї спільної для всіх ложечки.

Майдан зібрав однодумців, одновірців. Виборсавшися з брехні, як з брудної повені, люди прибивалися до цього острова правди, як до спасіння. На цій суші жадали знайти таких само „втікачів". Бачачи на комусь знак – оранжевий колір, сприймали такого як свого.

...Йшла четверта доба революції. Свою помаранчеву стрічку й значка я віддав на виході з метро малому хлопчику, який високо над головою тримав різочку з прив'язаною до неї оранжевою рукавичкою. Отже, нічого помаранчевого на мені не лишилося, хіба що мандаринка в кишені, бо мама хлопчика весело наполягла, щоб я взяв навзамін. Підійшов до кіоску, аби купити комп'ютерних дисків. Продавець стояв назовні з запаленою сигаретою і відразу ж кинувся був до дверей, побачивши, що я покупець.

- Та ви покуріть, покуріть. Я почекаю.
- Ви, мабуть, з Майдану.
- А звідки ви знаєте?
- Такі всі добрі звідти приходять! Скільки живу – не пам'ятаю, щоб наші люди такими були. Я ж їх надивився, і в магазинах, і на базарах, і на вулицях. А звідколи з'явився Майдан, якісь інші всі стали. В свята такого не бувало! Я ще не знаю, що це таке, але дуже хочеться, щоб воно не закінчувалося.

Дізнавшись, що я беру десять дисків, продавець заметушився:

- То це ж, виходить, оптом. А може, у нас є скидки для оптовиків? Зараз я запитаю шефа, зараз, почекайте, це повинно бути дешевше!

Літній сивий чоловік, що підійшов до прилавку, по-своєму зрозумів метушню навколо ціни і сказав:

- А скільки там не вистачає? Ви чи ви, скажіть, скільки там не вистачає грошей, я можу доплатити. Ну чому ви дивуєтеся, це ж нормально! Я доплачу.

Люди сотворили Майдан, а Майдан сотворив нових людей, нову політичну націю, народ.

„Майдан запам'ятається всім насамперед конкретними живими людськими обличчями. І сам Майдан також мав своє обличчя, щодня різне. Воно бувало і радісним, і смутним, і напружено очікувальним, і піднесено щасливим. Тут плакали й сміялися, страждали й раділи, закохувалися й одружувалися. Майдан – це живий організм",- сказав на прес-конференції у штабі Віктора Ющенка комендант Акції громадянської непокори Роман Безсмертний.

Майдан почав віддавати енергію відразу. Він завжди живитиме українців, і в радості, і в скруті. Як казала Юлія Тимошенко: "Коли ослабнеш – візьми в руку помаранчеву стрічку і згадай все".

Майдан не закінчиться ніколи.

Майдан – це назавжди.

Ярослав Одрин

ПРОГРАМА КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Дорогі друзі!

На численні Ваші прохання продовжуємо знайомити вас з документами, якими керується у своїй діяльності Конгрес Українських Націоналістів. Сьогодні на читацький суд виносимо Програмні засади нашої партії. Просимо вас долучитися до обговорення. Ваші зауваження та пропозиції, надіслані на адресу редакції, ми винесемо на розгляд чергового збору партії, який відбудеться навесні цього року. Надіємось, що запропоновані вами зміни та доповнення до Програми Конгресу допоможуть нам якомога повніше відобразити устремління українського народу бути повноправним господарем на своїй землі, жити в мирі, добробуті та злагоді, а після перемоги на виборах 2006 року, втілити їх у життя.

стр. 5

УКРАЇНА НАМ ДАЛА НАКАЗ

Щоденник голови 28 ДВК 41 територіального округу Будьонівського району м. Донецька

стр. 2

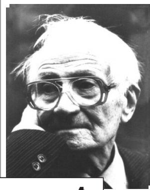
РЕЖИМ ПУТІНА – ПРИРЕЧЕНИЙ

Політику президента Росії проаналізував відомий політолог Андерса Аслунда

стр. 3

СОРАТНИК КОРОЛЬОВА, УКРАЇНСЬКИЙ ДИСИДЕНТ

Життєвий шлях, політична боротьба з радянським режимом славного сина України Івана Бровка

стр. 4

ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО:

"Змислом мойого цілого життя було, є і буде: Україна вільна, Україна Соборна, Україна без холопа і без пана. Я вірю в перемогу!"

Слово на процесі у Львові, 1936 р.

стр. 10

А ЩО ТРЕТІЙ ПРАЗНИК ПРИНЕСЕ НАМ ВОЛЮ...

Свята, що йдуть після Різдва, несуть із собою у кожен дім достаток, несуть нам щастя, несуть нам долю, а Україні – волю.

стр. 16

ВАЖЛИВО

ЦВК оголосила Ющенка переможцем

За півгодини до 11 січня ЦВК назвала ім'я нового глави держави. У підсумковому протоколі зафіксовано 51,99% голосів на користь Віктора Ющенка. В. Янукович набрав 44,2%.

А Янукович не визнає перемоги Ющенка

Про це 11 грудня він заявив на прес-конференції. Водночас штаб Януковича затягує з подачею скарги до Верховного Суду про скасування рішення ЦВК. Т. Чорновіл зазначив, що Верховний Суд заборонив публікувати в газетах "Голос України" й "Урядовий кур'єр" рішення ЦВК про визнання Ющенка переможцем виборів за клопотанням Януковича, тому штаб має можливість подати скаргу до вівторка наступного тижня.

Українські святині в Києві

12 січня з військового музею Стокгольма до Києва прибула історична реліквія - прапор Богдана Хмельницького. Тиждень тому до столиці з Музею Війська Польського у Варшаві доставили булаву Богдана Хмельницького. І прапор, і булава будуть використані під час інавгурації новообраного Президента України.

Ватікан поздоровив Ющенка

Папа Римський Іван Павло Другий благословив на президентство Віктора Ющенка. Понтифік передав благословення 10 січня під час традиційного прийняття дипломатів, акредитованих при Святому престолі у Ватикані.

Сабодана зобов'язали

Митрополит УПЦ МП Володимир (Сабодан) привітав Віктора Ющенка з перемогою на президентських виборах. Це було зроблено, повідомляє прес-служба УПЦ МП, за дорученням Священного Синоду. До цього Сабодан благословляв на президенство Януковича. Але воля Всевишнього була іншою.

МВС під слідством?

Антимонопольний комітет України порушив справи проти МВС України, державного підприємства МВС "Ресурси", його дочірнього підприємства "Страховий альянс" і декількох страхових компаній, через те що при оформленні документів в органах МВС громадян змушують купувати страхові поліси лише у компаній, з якими МВС уклало відповідні договори і які працюють у приміщеннях цього міністерства.

Схід і захід разом

Близько шестисот студентів з Харкова зустріли Різдво у Львові. Відбулось це у рамках акції "Потяг дружби". Акцію підтримали мерії обох міст, Південна залізниця, львівські університети та автокефальна православна і греко-католицька церкви.

Тимошенко дивиться на схід?

Юлія Тимошенко вважає пріоритетним на найближчі десятиліття економічне партнерство з Росією. Особливу увагу в діалозі між двома країнами Тимошенко пропонує приділити питанням об'єднання оборонно-промислових комплексів і систем військово-технічного співробітництва. Говорячи про перспективи України в Північноатлантичному альянсі, вона заявила, що Україна ввійде в НАТО тільки разом з Росією.

Офіцери страйкують

У Сімферополі старші офіцери військ берегової оборони ВМС України, звільнені торік зі служби, створили страйковий комітет. Вони вимагають виплати у повному обсязі грошового утримання і компенсації.

США і Росія утримуються

Керівники держав та урядів країн світу продовжують надсилати вітання Віктору Ющенку з перемогою, а Сполучені Штати і Росія заявили, що вітатимуть Ющенка, коли завершиться розгляд усіх скарг стосовно виборів. Щодо Януковича, то Путін вітав його з перемогою аж двічі й не чекав на офіційні рішення.

Спецпоїзди таки були

Генеральна прокуратура визнала, що "в жовтні-грудні 2004 року Південною, Одеською, Південно-Західною, Придніпровською та Донецькою залізницями було призначено 125 додаткових поїздів різноманітних маршрутів сполученнями у межах України". За експлуатацію цих поїздів сплачено 10 млн. 606 тис. грн., а "замовниками і платниками виступали обласні відділення Партії регіонів, СДПУ(о), православні об'єднання тощо".

Олігарх обзавівся генералом

Начальник УМВС України в Донецькій області генерал-лейтенант Володимир Малишев подав у відставку і працюватиме на верховного олігархісимуса Ріната Ахмєтова вже безпосередньо. Він повідомив, що Ахметов запропонував йому очолити службу безпеки своєї головної (після улюбленої цяцьки - ФК "Шахтар") компанії "System Capital Management".

"Азаровщина" не пройде!

Близько 30 небайдужих людей, серед яких представники різних організацій, адвокати, журналісти, пікетуютували 5 січня штаб блоку партій "Наша Україна" з вимогою відставки першого віце-прем'єр-міністра М. Азарова і недопущення його до складу нового уряду.

„Схід-Захід. Перемога"

Під таким лозунгом пройшов автопробіг, організований молодими харків'янами за ініціативи племінника В. Ющенка В'ячеслава Ющенка. В пробігу взяли участь і члени КУН.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

УКРАЇНА НАМ ДАЛА НАКАЗ

РЕПОРТАЖ ІЗ "ГАРЯЧОЇ ТОЧКИ"

<u>18 грудня 2004 року</u> зі Ставищ до Донецька вирушили 53 жителі Ставищанського району Київської області. Це були ті люди, в яких б'ється гаряче, полум'яне серце і яким не байдуже майбутнє України.

На заклик Національного комітету порятунку Ставищанського району відгукнулись як юні, так і люди зрілого віку: Олександру Бикову – 70 років, Катерині Довгалюк – за 60, а Володі Коляді та Саші Бреславцю – по 21 року. Серед нас були вчителі, агрономи, юристи, бухгалтери, люди і з вищою освітою, і з середньою, а то й без неї, безробітні.

Того ж дня у Києві, на Контрактовій площі біля пам'ятника Сагайдачному ми приєднались до колони автобусів з представниками від різних районів Київської області.

Попереду... Донецьк і в душу закрадався навіть страх. Що жде в місті-гіганті простих сільських людей?

<u>19 грудня. Неділя.</u> Обідня пора. Ми в Донецьку. Нас поселили в Горлівці в готелі „Родина" - гаряча вода відсутня, в кімнатах нас по троє-четверо, до всього ще й дуже холодно.

<u>20 грудня. Понеділок.</u> Керівники нашої групи Микола Бойко та Ігор Лавров поїхали в Донецьк у штаб Ющенка, щоб з'ясувати, де і ким, згідно подання (анкети), ми будемо працювати. Люди були шоковані, коли, повернувшись з Донецька, наші керівники оголосили, що працювати ми будемо по двоє – голова і рядовий член комісії, або ж секретар і рядовий. Так майже половина наших людей була призначена головами та секретарями дільничних комісій по різних дільницях Донецька. Від хвилювання ми забули про сон, бо кожен усвідомлював ту величезну міру відповідальності, покладену на нього штабом Ющенка і, власне, всією Україною. Хвилюватись було від чого - виборців на дільницях від 1,5 до 2,5 тисяч, а від Ющенка нас здебільшого так і було тільки по двоє проти 8-9 від Януковича.

<u>21 грудня. Вівторок.</u> Подолавши сорокакілометрову відстань від Горлівки до Донецька, починаєм шукати у зовсім незнайомому величезному місті свої дільниці, про які, крім адреси, ми нічого не знали. Як тільки заговоримо по-українськи, від нас зразу відвертаються, говорячи: «Не знаем». Як тільки хочемо в кіоску купити карту Донецька, її зразу ж ховають і говорять «Нєту», хоч перед цим вона була на вітрині. Правдами і неправдами, завдяки совісним людям, ми познаходили свої дільниці. Особисто мене призначили головою 28 дільничної комісії 41 територіального округу Будьонівського району. Вона знаходилася в актовому залі автопідприємства „Донецькводтранс", далеко за містом. Щоб швидше туди добратись, я йшла навпростець - кущами, бур'янами і розвалинами якихось будівель, мимо бомжів, які там шукали металобрухт, та зграй собак, ладних роздерти. І так щодня.

Як нас там зустрічали? По-різному. Одних улесливо-солодко, інших стримано, а в переважній більшості – вороже. Запитували: „Зачем вы сюда приехали? Зачем вы ездили на Майдан Незалежности? Вы что, обкуренные или вам платят много денег?". Ставили багато інших провокаційних запитань, викликаючи нас на полеміку. Але ж ми знали, що ці розмови призведуть до того, що на нас складуть акт за агітацію і виведуть зі складу дільничних комісій. Тож давали стримані відповіді, говорячи, що наша мета – суворе дотримання „Закону про вибори", а не агітація. На вулицях теж була неприязнь, так що доводилось говорити, що ми кореспонденти.

<u>22 грудня. Середа.</u> Підйом о 5-й. О 9-й маємо бути в Донецьку, в ТВК, щоб одержати печатку, символіку і канцтовари на дільниці. А в ТВК, як у Смольному в листопаді 1917 року - всі сердиті, невиспані, адже ТВК працювала цілодобово. Черга аж надвір. Відчувалось, що вибори йдуть на зрив. Увечері - на Горлівку. Про їжу і сон немає мови - в руки „Закон" та іншу методичну літературу і вчимо.

<u>23 грудня. Четвер.</u> Знову „Смольний". Одержуємо списки виборців. Черга аж надвір. І добре, що наших було хоч двоє, бо, щоб одержати списки, потрібні підписи двох представників від Ющенка і двох від Януковича.

<u>24 грудня. П'ятниця.</u> Знову „Смольний". Одержуємо відкріпні посвідчення, які цього дня до 20.00 потрібно видати. Пишемо і розносимо запрошення, щоб все було „по-букві" закону. Я перевіряю списки, викреслюю на основі даних із ЗАГСу 40 померлих та решту людей, які були записані з відомої причини по декілька разів.

О 20.00 проводжу засідання своєї комісії. Погашаю невикористані відкріпні посвідчення, а їх - не використали жодного! А згадайте І і ІІ тур! Що тоді робилось!

<u>25 грудня. Субота.</u> Знову „Смольний". Стоїмо у черзі аж до вечора. Одержуємо бюлетені. Увечері на дільниці проводимо засідання, рахуємо бюлетені, складаємо по п'ятдесят, щоб було легше контролювати їх видачу. Так на дільниці застала нас глибока ніч. Ночували, де прийдеться. А ще в суботу Верховна Рада дозволила голосувати поза межами дільниці. Почали зносити заяви. Але, стоп! 20.00 – заяв не приймаємо. Лише на моїй 28-й дільниці в попередніх двох турах таких заяв було до п'ятисот! А на день повторного голосування лише тридцять! Ось, де закопаний собака! Пломбуємо сейф. Нерви, мов струна.

<u>26 грудня. Неділя.</u> 7.15 – починаємо ранкове засідання дільничної комісії. Перевіряємо цілісність пломб на сейфі, пломбуємо урни, вкидаємо контрольні листи, видаємо бюлетені членам комісії. 8.00 приймаємо перших виборців, яких підвезли спецмашини з усіх прилеглих вулиць. Транспортне забезпечення - на всі сто. Члени комісії в неповному складі видають бюлетені, не встигають. А виборців підвозили і підвозили, всі вони рвалися до залу. Знаходжу потрібні слова, щоб їх стримати, заспокоїти. А ще ж потрібно контролювати зал – слідкувати за роботою комісії, за урнами та кабінками, пояснювати виборцям причину відмови у видачі бюлетенів, посилати людей в суд. Хоч і були місцеві спостерігачі від Ющенка, але від цього легше не було, бо до останньої волосини вони були «януковцями». А в коридорі і на подвір'ї ажіотаж, якась ейфорія і фанатизм, бо кожному виборцю так забили розум ЗМІ, що вже й нікуди. Так триває до 10.00, до приїзду спостерігачів від ЗМІ з Києва, Донецька та ОБСЄ.

20.00 – закриваємо дільницю. Вибори оголошуємо закінченими. Підраховуємо голоси. Пишемо протоколи. Явка виборців до 70%. І де ж поділись ті хвалені 95-100% явки, які були під час І та ІІ турів? У чому річ? А річ в тому, що, попри погрози щодо фізичного знищення наших людей, фальсифікації не пройшли! Ми вистояли! Ми щасливі!

Після ретельного складання протоколів і підрахунку голосів, вже після 24.00, їдемо в ТВК. Я шістдесята в черзі, після мене ще тридцять. Бережно держу біля серця ті дорогоцінні документи, від яких залежить доля вибору мого народу, всієї України. Близько 6-ої ранку 27 грудня здаю їх в ТВК.

Я думаю, що нам ще довго будуть снитися і ТВК, і вибори, і Донецьк і все, що хочеться згадати. А згадати є що – нас там боялись, нас там поважали, з нами рахувались!

Попереду далека дорога додому. Попереду наша перемога! Перемога Віктора Ющенка! Прощай Донецьк!

Я думаю, що попри всі негаразди жоден з нас не жалкує, що був у Донецьку - в цьому прекрасному місті! Коли б ми побачили терикони і шахти, шикарний фешенебельний центр і ті „юзівські" хатинки-мазанки, в яких доживають вік старі шахтарі. Тут ми побачили прекрасних донечан, справжніх патріотів свого краю! І не біда, що між нами був певний холод. Схід і Захід разом! Історія це довела!

Благословила мати-Україна
В дорогу дальню дочок і синів,
Щоб не розпалася міцна родина,
Щоб роз'єднать її ніхто не смів!
Було нам важко, що там говорити,
„Мотались" в ТеВеКа ми раз у раз,
І нас за правду важко зупинити,
Бо Україна нам дала наказ!
У спогадах Донецьк і терикони,
Багатий центр і „юзівські" хатки...
Єднанню не завадять перепони,
Бо ми єдині - прісно й навіки!
І хай святкують славну перемогу
Всі разом –
Київ, Чернівці, Донецьк!
Бо, дякувати Господові Богу,
Ми той народ, що зветься –
Молодець!

Ольга Пустовгар,
смт. Ставище, Київська обл.

РЕЖИМ ПУТІНА – ПРИРЕЧЕНИЙ

Після перемоги Віктора Ющенка на президентських виборах розпочалося змагання між різними політичними силами за вплив на Президента, зокрема на його зовнішньополітичний курс. Деякі радники вперто підштовхують Ющенка до продовження кучмівсько-малоросійської традиції плазування перед Кремлем, одержання санкцій від „царя-батеньки" Путіна на всі важливі кадрові рішення в Україні. До речі, апофеозом цього хохлацького холуйства була остання зустріч Кучми з Путіним десь під сортиром аеропорту Внуково в Москві, коли Кучма хотів отримати вказівку від російського лідера, чи варто проводити в Україні переголосування сфальсифікованого другого туру президентських виборів. Декому з оточення новообраного Президента дуже хочеться штовхнути його на цей ганебний і згубний для України шлях.

Це те наймізерніше малоросійство, про яке писав Євген Маланюк, стверджуючи, що малорос – це людина, яка капітулює ще до початку битви. Якщо ми збираємося й далі жити лише за згодою Кремля, то не варто було виходити на Майдан і міняти Кучму на іншого Президента. А крім того, варто уважніше придивитися, а перед ким, власне, нам пропонують плазувати і самопринижуватися?

У США в газеті „The Weekly Standard" 11 січня 2005 року було надруковано статтю відомого в світі політолога Андерса Аслунда „Скоро путінському режимові – кінець". Аслунд – дуже поважна і відповідальна людина, щоб дозволяти собі легковажні заяви. Він із суворістю і безжальністю патологоанатома аналізує результати путінського правління в Росії. Зокрема стверджує, що кадрова політика Путіна руйнує його країну, бо він призначив на ключові посади своїх земляків з Петербурга та офіцерів КГБ, професійний рівень яких не дозволяє їм задовільно виконувати обов'язки. В інтересах свого оточення Путін знищив одну з найуспішніших російських нафтових фірм – „ЮКОС", а її власника кинув за грати.

Путін продемонстрував цілковиту нездатність захистити своїх громадян від тероризму, що яскраво продемонструвала трагедія осетинського міста Беслана. І нарешті, Путін показав себе дуже поганим політиком, організувавши ганебне і провальне втручання у президентські вибори в Україні. Путін, на думку Аслунда, керує Росією одноосібно, спираючись на купку офіцерів КГБ. Внаслідок цього адміністративний апарат країни паралізовано, інформацію маніпулюють спецслужби, а більшість механізмів зворотного зв'язку з суспільством зруйновано. Путін і його уряд – безпорадні, заявляє Аслунд. І цей негативний ефект посилюється надмірною впертістю Путіна, не здатного визнавати свої помилки і виправляти їх.

Російські „компетентні органи" є фантастично корумпованими, що й уможливило вбивство сотень дітей в Беслані, а влада є патологічно брехливою. Після цієї катастрофи Путін не прибрав з посад нікого зі своїх призначенців-чекістів і відмовився визнати, що вони відповідальні за трагедію, що трапилася. Не змінюється його хибна політика щодо Чечні, що може дестабілізувати ситуацію на інших теренах Північного Кавказу.

А цю цитату зі статті Аслунда варто навести дослівно: «І, зрештою, наприкінці минулого року Україна обрала свого Президента. Від початку було ясно, що основна боротьба розпочнеться між демократичним кандидатом Віктором Ющенком і представником олігархії Прем'єр-міністром Віктором Януковичем, який раніше сидів у тюрмі. За всіма опитуваннями громадської думки, Ющенко мусив перемогти в чесній боротьбі з великим відривом. І це стало найбільшим аж дотепер наочним провалом президента Путіна. Він брав активну участь у передвиборчій кампанії, особисто двічі їздив в Україну агітувати за Януковича, змусив російських бізнесменів витратити на його кампанію приблизно 300 млн. дол. Незважаючи на явну фальсифікацію результатів голосування, Путин навіть привітав Януковича з перемогою на виборах». І висновок політолога: „Режим Путіна спирається на надто вузьку базу і надто неефективний, щоб надовго залишитися при владі... нинішня влада абсолютно точно впаде значно раніше, ніж будь-хто зараз наважиться передбачити".

То чи варто перший візит Віктора Ющенка спрямовувати саме до Путіна? Чи варто демонструвати цілому світові, що Україна ніяк не може вийти з-під контролю Москви і не є незалежною державою у своїй зовнішній політиці?

Мирослав Плай

НЕВЖЕ АЗАРОВ?

Ще не встигли сформувати новий уряд, а чільні діячі режиму Кучми вже намагаються вдягнутися у „помаранчеве" і залишитися при владі, себто знецінити народну перемогу.

Ми вже бачили олігарха Волкова у ролі нібито активного діяча революції, а ще вчора Кучму важко було уявити без Волкова. Бачили також у всьому „помаранчевому" Андрія Деркача, що донедавна був особою, наближеною до Кучми, є власником газети „Київський телеграф", не поміченої в українському патріотизмі, а сам пан Деркач ще нікому жодного разу не сказав українського слова. А його батько - генерал Леонід Деркач, колишній шеф СБУ, був причетний до справи Георгія Гонгадзе.

Останнім часом деякі політологи, відомі частою зміною переконань і роботодавців, почали „співати пісеньку" про необхідність примирення сходу і заходу України шляхом надання місць у новому уряді прихильникам Януковича. Зокрема, дуже вболівають вони за долю нинішнього виконуючого обов'язки Прем'єр-міністра Миколи Азарова. Мовляв, якщо його не призначити на високу посаду, то південь і схід страшенно обуряться, мало не повстануть.

Це нагадує примітивний, але дуже нахабний шантаж. По-перше, українці заходу і сходу, півдня і півночі не сварилися між собою, щоб сьогодні миритися. Не треба їх ототожнювати з кучмівською номенклатурою та олігархами окремих територій. По-друге, народ здійснив революцію на Майдані для того, щоб докорінно змінити економічну, політичну і духовну ситуацію в Україні. Якщо в новому уряді знову з'являться люди Кучми, то нова влада сформує не уряд народної довіри, а уряд народного розчарування. Треба порізвати зв'язки з режимом Кучми, а не загравати з його уламками.

Головним союзником Ющенка й Тимошенко, усієї коаліції „Сила народу" та її політичних партнерів є український народ, а не азарови, волкови, деркачі та інші перефарбовані кучмісти. Якщо народ відчує себе зрадженим і обуреним, він відвернеться від нинішніх лідерів, і тоді ніякі екс-кучмісти їх не врятують.

Новій владі доведеться регулярно складати іспити народові, який нині буде особливо уважно стежити за моральними аспектами її діяльності. Він зможе подарувати владі, яку тепер уважає своєю, народною, вимушені непопулярні рішення, але ніколи не подарує аморальність і безпринципність. Хіба для того народ стояв на Майдані, щоб нова влада працевлаштовувала колишніх кучмістів?

Нинішні вожді мають зрозуміти, що не вони перемогли, переможцями їх зробив український народ, без якого вони – ніщо. І народ не дозволить, щоб йому плювали в обличчя, призначаючи керувати Україною тих, кому він кричав: «Геть!».

Що ж стосується персонально Азарова, то цей виходець з Росії, проживши 20 років на українській землі, так і не спромігся навчитися складати найпростіші українські речення з кількох слів, хоча й був обраний членом-кореспондентом Національної(!) академії наук України. І це в той час, коли грузин Михаїл Саакашвілі, який багато років тому вчився в Києві, звертався до нас правильною українською мовою! Саме Азаров створив податкову службу, що одразу ж перетворилася на засіб зведення політичних рахунків і орган політичного терору проти українських бізнесменів. Азаров ніколи не був опозиціонером до Кучми, зате він був активним захисником інтересів Москви в Україні, а його діяльність, спрямовану на втягування України до ЄЕП, ще треба розслідувати. Ми не знаємо, що він там понапідписував (таємно!) і яким боком воно ще повернеться для нашої країни. Цю одіозну персоналію не можна тримати в керівництві України.

Богдан Степовий

ЧОМУ ЗЛЯКАВСЯ ЛУКА?

Помаранчева революція в Києві налякала багатьох лідерів диктаторських режимів на просторах колишнього СРСР.

Президент Киргизстану Аскар Акаєв під час наради зі своїми генералами звернув їхню увагу на небезпеку народного повстання в країні, посилаючись на приклад України. Дуже не сподобалась українська революція Путіну, який розраховував за допомоги Януковича зробити Київ васалом Москви. Але найбільше перелякався Олександр Лукашенко - диктатор Білорусі. Лукашенко одержав листа від Білоруської Православної церкви Московського патріархату, у якому церковні політики благали захистити їх від помаранчевих подій за українським зразком на білоруських теренах. Лукашенко негайно заявив, що не допустить у своєму „паханаті" ніякої революції, як він висловився: «ані трояндової, ані помаранчевої, ані бананової». Справді, ці квіти і фрукти не притаманні Білорусі, то ж, напевно, білоруські патріоти придумають якусь іншу назву білоруському повстанню. Головне, що воно буде. Недаремно ж на київському Майдані було так багато білоруських біло-червоно-білих національних (заборонених Лукашенком!) прапорів. Ці люди з Білорусі повезли додому досвід і дух переможної народної революції. Наш Майдан нині для всього так званого пострадянського простору є прикладом і спокусою демократії та свободи. Адже сьогодні лише Грузія й Україна сказали „ні" реставрації комуно-імперських порядків, створенню антинародних, диктаторських, корумпованих режимів, за яких панує так звана „керована демократія", себто імітація демократії, а насправді - диктатура КГБ та купки знахабнілих корупціонерів (найяскравіший приклад – Росія Путіна).

Майдан дав кілька надзвичайно важливих уроків Україні, СНД, Європі та усьому світові. Урок перший – народи на сході Європи хочуть, щоб їхні країни очолювали демократично обрані президенти і прем'єри, а не імперсько-номенклатурні «пахани». Урок другий – коли народ єдиний і згуртований, то він може досягти своєї мети навіть без силових дій - мирно і цивілізовано. У листопаді і грудні 2004 року в центрі Києва щодня стояло до 1 млн. людей, і за відсутності міліції не було жодної розбитої вітрини чи закривавленого носа. А прихильники Януковича в Севастополі, вийшовши в кількості 500-700 осіб на площу Нахімова в центрі міста, негайно влаштували погром, трощили автомобілі, били людей. Теж саме відбувалося в Луганську і Донецьку. Урок третій – нині Москва вже невзмозі нав'язувати народам свою волю.

Наш Майдан показав диктаторам у країнах СНД, що їм лишилося вже не багато часу, а з історичного погляду – обмаль. Ось чому так нервується Лукашенко. Він добре знає, якщо вже білоруси прокинуться, то на нього очікуватиме не доля Кучми і Шеварднадзе, а, можливо, доля Чаушеску, бо недарма ж кажуть: «Стережися гніву мирної людини». Кучмі стало розуму не стріляти в народ, чи виявиться Лукашенко таким же обережним, коли постане «майдан» у Мінську?

І четвертий урок Майдану – ці «паханські» режими не такі вже сильні, як здається на перший погляд. Вони тримаються на розпорошеності опозиції, нерішучості і роз'єднанні народу, на брехні та залякуванні людей, на їх зомбуванні. Україна нині - як для Лукашенка, так і для Путіна та інших диктаторів - справді є надзвичайно небезпечним джерелом революційного духу свободи і народного суверенітету.

Тепер ці диктатори думають, як зупинити український Майдан, як не пустити його на свої терени. Марні зусилля...

Микола Чорноморенко

"ПОДАРУНОК" КУЗЬМУКА

Своєрідний подарунок під різдвяну ялинку зробив українським військовим міністр оборони О. Кузьмук. Якраз в різдвяну ніч, коли тодішній Верховний Головнокомандувач Збройних сил Л. Кучма молився у Володимирському соборі на Херсонесі, військами пройшла чутка про відміну міністром оборони виплати офіцерам і прапорщикам установлених надбавок за безперервну військову службу. Спершу військові сприйняли цю інформацію як відгомін передвиборної пропаганди, але вже 10 січня військові фінансисти підтвердили її командирам військових частин відповідною телеграмою. Тож з 1 січня офіцери, в залежності від займаної ними посади, не доотримають до сімейних бюджетів від 100 до 1000 гривень. А це в умовах військового безквартир'я та дороговизни продуктів харчування знову ставить сім'ї військових на межу виживання.

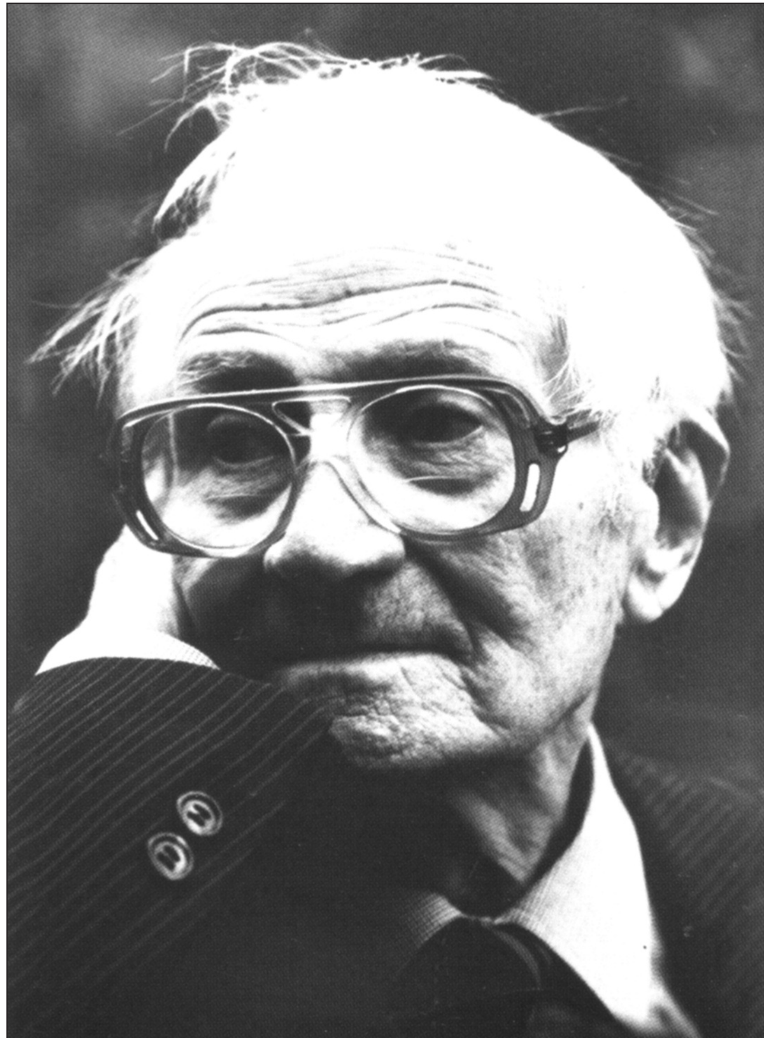
Цинізм створеної ситуації не лише в тому, що біло-голубий міністр оборони і нардеп за сумісництвом О. Кузьмук так не по-офіцерськи поступив зі своїми підлеглими саме на різдвяні свята. Цинізм у тому, що міністр оборони, добре володіючи фінансовою ситуацією у Збройних силах, у жовтні і листопаді під час своїх передвиборних вояжів військами клявся і божився, що виплата належних надбавок за безперервну службу - не передвиборна подачка, а результат економічного росту і піклування уряду Януковича за військових та оборону держави, що він (Кузьмук) як міністр оборони не допустить зниження рівня соціального захисту сімей військовослужбовців.

Проминуло кілька тижнів і небачені економічні досягнення уряду Януковича мовби змило морською хвилею. Сім'ї військових, змучені військовою реформою того ж Януковича, знову опинилися на межі виживання. Ситуація така, що пенсія військових, звільнених минулого року в запас, є значно вищою за грошове утримання кадрових військовослужбовців.

Різдвяний подарунок міністра оборони став причиною нової хвилі звільнень в запас. Якщо зважити, що внаслідок непродуманого реформування війська в запас вже звільнилися найбільш професійно підготовлені офіцери і прапорщики, то подальше збільшення військових пенсіонерів може призвести до зниження оборонного потенціалу нашої країни. Так що, боронь Боже від такого міністра оборони і його „турботи" про військовослужбовців.

Сергій Перепута, м. Київ

СОРАТНИК КОРОЛЬОВА, УКРАЇНСЬКИЙ ДИСИДЕНТ

15 січня ц.р. з висоти свого 90-річчя киянину Іванові Венедиктовичу Бровку видно Україну, Росію, країни Європи, які він визволяв чи звеличував працею.

"Бровко І.В." викарбувано на стелі першого радянського космодрому Капустин Яр, що за Волгою, відомого запуском балістичних ракет. Перший старт відбувся 18 жовтня 1947 р. Керував пуском Сергій Корольов. Стартовий дивізіон очолював Іван Бровко. Обидва - українці.

А ось травень 1960 р. Бровко одинокий, принижений, затаврований покидав червоний корпус Київського університету. А днями ж йому, кандидату наук, доценту, довіряли очолити кафедру педагогіки, Педагогічне товариство УРСР, і враз - виштовхують з ВНЗ, з партії. Поки був у відрядженні, служби провели доскіпливі допити родичів. Навіть зняли з поїзда у Полтаві, безтактно обшукали і допитали матір, Наталю Федосіївну. Приїхав у Київ – трус у квартирі. Перерили бібліотеку, яку мав ще від діда. Забрали твори Богдана Лепкого, Сергія Єфремова, Миколи Куліша, Симона Петлюри, Софії Русової... Тиждень допитів, партком – і без роботи. Цитував, бач, "злейшего врага украинского народа – Грушевского". Друзі, побратими голосували, мов по команді...

На що було сподіватися доценту, якщо навіть за виконання пісні Олександра Олеся "Сміються, плачуть солов'ї" йому дошкульно зауважили: "Якщо тебе й треба бити в груди, то не піснями".

Повернувшись додому, Іван Бровко замислився, як діяти, що на нього чекає? Гарячково шукав відповіді. Раптом зазвучав телефон. Незнайомий чоловічий голос і приємна вимова: "Це Антоненко-Давидович".

Тільки попередив, що він, Бровко, знаходиться "під дахом", як той зауважив: "Усі ми живемо під одним дахом, але сподіваюся, що це не стане на заваді нашій зустрічі: "До зустрічі завтра, 31 травня, у мене вдома!"

Бровка зустрів чоловік у вишиванці. Запросив за стіл. Борис Дмитрович був уражений, що знято з посади і доцента Шестипала - декана факультету журналістики. Як "націоналіста". Професор Степовик і поет Микола Сом згадують, що декан підставляв себе і вперто не звільняв підозрюваних "націоналістів". Врятував і Дмитра Степовика, якого шпигали за виявлену в нього під подушкою іконку, куплену на прохання матері.

Серед провин Бровка - посилання на Петлюру, Софію Русову, твердження, що першим про робітничий рух писав не Максим Горький, чий роман "Мати" вийшов у 1905 р., а Іван Франко, чий "Борислав сміється" читали вже в 1880 р.

Бровко мав 20 літ світлих взаємин з Антоненком-Давидовичем. Пам'ятні йому поїздки з Євгеном Сверстюком, Іваном Дзюбою в Полтаву, Батурин, Старі Санжари і Мотронівку. На могили Кирила Розумовського, Панька Куліша і Ганни Барвінок. Це теж було не можна...

Під час дружніх зустрічей Борис Антоненко-Давидович познайомив Івана Бровка з такими талантами і великомучениками в боротьбі за незалежну Україну, як Василь Стус, Надія Суровцова, Оксана Мешко, Гелій Снєгірьов...

Та повернімося до бесіди Івана Бровка з Антоненком-Давидовичем. Борис Дмитрович думав про те, як захистити Івана Венедиктовича від Колими. Для життя, для правозахисних справ. Порадив звернутися до друзів-ветеранів.

Підтримав Бровка у Москві бойовий побратим, впливовий генерал Тюлін, в розмові з яким Бровко під час війни осудив Сталіна за голодомор, та Тюлін не видав Бровка, враженний, як у с. Рудці на Дніпропетровщині прямо на уроці вмерла з голоду 10-річна Марійка Хайло, як вмирали мільйони. А знов вислухавши Бровка, щиро здивувався: "Я про таке у Москві сном-духом не чув!" Бровко хотів зіронізувати: у росіян називається це інакше – патріотизмом. Але змовчав. Поновили на роботі. Повернули частину бібліотеки. Щоправда, генерал КДБ Шульженко у Києві попередив, що коли Бровко і далі йтиме "не туди", то й Кремль не поможе. Так, імперські догми охоронялися навіть дужче, ніж комуністичні.

Все це я почув вже тепер від Івана Бровка, стурбованого недостатнім утвердженням рідної мови, посяганням на суверенітет країни ЄЕПами, обуреного змовою злочинного капіталу і сталіністів проти Ющенка. А я згадував, коли почав пізнавати Івана Бровка...

Це був це 1987 рік. З Бровком ми стрілися в пансіонаті "Знання", у Сочі. Коли я читав йому свої вірші, він відзначив такі рядки:"Чи ти мові чужій Будеш вірний до скону, Коли зрадив своїй, Від ганьби не бориниш?" Мені ж сподобалася його брошура "Космос беден без поэтов" - про Корольова, відкривача космосу, творця міжконтинентальної ракети, генконструктора перших у світі космічних систем, засновника практичної космонавтики! Брошура соратника, як пише дочка Корольова Наталя.

Щоб розшукати секрети виготовлення німецьких ракет, Бровко літав з Корольовим в Німеччину, Польщу, Чехію, Австрію, де по клаптиках креслень збирали потрібні дані. З осколків ФАУ склали ракету, як мозаїку.

Опис історичних подій у книжці Бровка читався, як захоплюючий роман. З книжки постав дослідник і вчений світового масштабу, духовно багата, всебічно розвинена людина. Приємно було, що під пером національносвідомого автора Корольов вималювався як особистість з глибоким українським корінням в культурі, освіті, науці, як дослідник, який виріс з київської школи математики, авіабудування.

Після Сочі я кілька разів зустрічався з Іваном Бровком - на зборах Руху, демократичних зібраннях, презентаціях «реабілітованої» літератури.

Як же склалася доля Івана Бровка після „екзекуції"? Він і далі висвітлював забороненого Леся Курбаса, знайомив студентів з "Букварем" для українських шкіл Кубані, розкривав замовчуваний злочин - ліквідацію тут українських шкіл в 30-х рр. XX ст. І про жахливий 1933-ій повідав молоді - як активісти в шкіряних тужурках не лише мертвих, а й ще теплих селян скидали у братні могили. Мов на війні. Цього разу - на війні з власним народом. А в час гонінь на дисидентів Бровко надавав їм притулок у своїй тісній квартирі в Пущі-Водиці, у Дарниці, де певний час мешкали, скажімо, Ярослав Дзира чи Євген Сверстюк. Бровка не репресували з огляду на три ордени за війну, інвалідність та підтримку друзів. Та чи моральний тиск не нищив людину? Чи мало звільнення з Київського університету, Ніжинського педінституту, Київського інституту культури плюс безробіття, допити...?

Лауреат Шевченківської премії, журналіст Микола Шудря, який зазнав впливу Івана Бровка, пише: «Він повсюду для мене в перших лавах: на фронті – біля гвардійських мінометів, в науці – у пошуках пракоренів свого народу та його історичної долі, за кафедрою – в ролі мудрого самовідданого лектора. Україна для нього не лише земля, де він народився, виріс і трудиться, це – його колиска. його мрія, його Троя». Шудря був очевидцем, як в Інституті культури в Києві Бровко чи не єдиний не проголосував на зборах за виключення з партії проректора інституту Григорія Аврахова за передачу за кордон книги Івана Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація».

Ярослав Дзира, науковий працівник НАН України, колишній дисидент, називає Івана Бровка будителем українського духу, патріотично настроєним педагогом 50-х років у Київському держуніверситеті. Дружина репресованого філософа Василя Лісового згадує, що після курсу лекцій Бровка з української літератури, які дехто зі студентів боявся слухати, вона «ніби виросла і подорослішала, зовсім поіншому почала сприймати все, що читала й слухала.

Отакий він, Іван Бровко. Зробив у 50-х сміливий наголос на національних особливостях художнього образу і засвітився як "націоналіст". Пише про Антоненка-Давидовича і сам постає в образі дисидента. У свої 75-ть з Оксаною Мешко діє як співголова Київського комітету "Гельсінкі-90", виступає на Гельсінській Громадській Асамблеї у Празі, де зустрічається з Вацлавом Гавелом, вшановує з правозахисниками з України пам'ять Олександра Олеся і Софії Русової. З Василем Овсієнком і Василем Лісовим там же, серед борців за права людини, нехтуючи гнівом імперії, твердо відстоює задекларовані ООН права націй, і української зокрема, на самовизначення. У книжці про Івана Бровка "Добром нагріте серце" до його 80-річчя (народився 14 січня 1915) керівник школи "Оріяна" Марія Голець дякує йому за участь у розробці науково-практичною конференцією в Києві проекту Закону України про мови.

Сьогодні Бровко пропагує внесок України в освоєння Космосу. Читає лекції про Корольова, про космонавтику, за що має нагороди Товариства "Знання", медаль імені Юрія Кондратюка Федерації космонавтики України, готує нову книгу про Корольова.

Іван Бровко - учасник Помаранчевої революції на Майдані. Де тільки може, спонукає нашу українську еліту до консолідації на патріотичній основі. За свою невтомну жертовну працю нагороджений орденом Богдана Хмельницького за видатні заслуги перед Україною.

Василь Василашко

МОЯ ХАТА – НА МАЙДАНІ!

Присвячую учаснику Помаранчевої революції – Іванові Бровку з нагоди його 90-річчя.

За диким відстрілом
невгодних режиму
Прилякані душі з імперії зла
Себе рятували у посмішках зимних:
- Не знаю: моя хата скраю була...

Як зло знахабніло у надфальшуванні,
Й від Сейму до Сяну проснувся нарід,
У Києві: "Хата моя – на Майдані!"
Читаємо, прагнем в Європу, у світ.

Аж хвіст піднімає вельможна підлота,
Картає доцільність Майдану для мас,
Заручником зла робить
долю спільноти,
І ставить на карту Одесу й Донбас.

Майдан – людське море
відродження нації:
Пісні і намети, з душею душа!
І мерзнуть тут хати до інавгурації,
Свободи народу і цього Коша...

І хату не палять, бо хата - не скраю,
І хата впускає, хто з миром іде,
І вся Україна вже – хата не скраю,
Не скраю від світу, від добрих людей!

Василь Василашко

ПРОГРАМА КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ЗАСАДИ

У Програмі Конгресу Українських Націоналістів викладено основні засади діяльності Конгресу, цілі партії та шляхи їх досягнення на сучасному етапі побудови Української Національної Держави.

ВСТУП

Сучасна епоха – це доба самовизначення націй та становлення національних держав. В Україні національної держави Української Нації досі не створено. У боротьбі за її створення постала політична партія – Конгрес Українських Націоналістів.

Конгрес Українських Націоналістів є спадкоємцем національно-визвольних змагань українського народу та його найкращих представників: Є. Коновальця, С. Бандери, Р. Шухевича, С. Ленкавського, Я. Стецька, С. Стецько та інших.

Основою українського націоналізму як ідеології є творчість Тараса Шевченка, праці Миколи Міхновського, Дмитра Донцова.

У новітній добі Конгрес пов'язує своє буття із національно-визвольною боротьбою Організації Українських Націоналістів. На цій основі він формує свої ідеологічні та політичні цінності, продовжуючи суспільно-політичну діяльність на засадах українського націоналізму.

Конгрес Українських Націоналістів веде послідовну політичну боротьбу за побудову та утвердження самостійної соборної держави як Української Національної Держави, яка стане запорукою відродження та розквіту Української Нації.

Основними напрямами діяльності Конгресу є:

- утвердження українських національних цінностей серед широкого загалу українського суспільства;
- утвердження політичних, соціальних і культурних прав Української Нації;
- приведення до влади високоосвічених фахівців - патріотів;
- подолання наслідків колоніального минулого: космополітизму, зросійщення, комплексу меншовартості та інших.
- політичне забезпечення вільного всебічного розвитку і повного самовияву творчих і духовних сил Української Нації, її утвердження в колі волелюбних народів світу як повноцінного суб'єкта історії.

I. СВІТОГЛЯДНО-ІДЕОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ

Основою ідеологічної доктрини Конгресу є український націоналізм.

Український націоналізм - це цілісна ідеологія і політичний рух, що історично зродилися з внутрішньої природи Української Нації і є великою рушійною силою, яка гуртує, дисциплінує, скеровує націю на досягнення спільної мети.

Український націоналізм завжди був і залишається вирішальною силою у боротьбі за свободу Української Нації.

Українському націоналізму притаманна глибока органічність, традиційність, які виходять з основ буття Української Нації, її культури та психології. Визначальною ознакою українського націоналізму є його націозахисна, всеохопна дія. Український націоналізм завжди був надійним муром самозахисту Української Нації і Держави. Світоглядно український націоналізм виходить із засад глибокої віри в Бога, яка спрямовує людську чинність на творення Добра і протистояння злу.

Націоналізм плекає ідеал Людини-Лицаря.

Почуття націоналізму притаманне кожному народу, воно властиве кожній свідомій і розвиненій людині.

Націоналізм поборює ті суспільно-політичні теорії і рухи, які у своїх засадах є деструктивними та дезорієнтуючими. За своєю суттю український націоналізм є ідеєю і рухом революційним, тобто таким, що за будь-яких умов, серед будь-яких обставин і перешкод ніколи не зупиниться у своєму прямуванні до досягнення основної мети.

II. УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ

Нація – це найвища форма організації людської спільноти, органічно пов'язаної спільним етнічним походженням, мовою, територією, історією, культурою, історичною місією та національною ідеєю.

Українська Національна Ідея - це духовний виразник головних устремлінь нації, її стратегічної мети, зміцнення політичних, культурних, національних, духовних та фізичних сил. Вона окреслює історичну перспективу та дає адекватну відповідь на виклики сьогодення.

Носієм Української Національної Ідеї є Українська Нація. Виразником Національної Ідеї виступає національна еліта, політична воля якої відображає корінні інтереси усього народу. Національна еліта є провідною верствою Української Нації, звершує героїчні досягнення, творить високу культуру, не вагається у виборі між життям і смертю у боротьбі за інтереси Української Нації і Держави.

Головним чинником реалізації Національної Ідеї є націоналістичний рух — натхненна соціально-політична сила, котра постає з духовної та суспільної природи народу. Українська Національна Ідея скеровує діяльність українського націоналістичного руху, лежить в основі теорії і практики державотворення в Україні. Українська Національна Ідея поєднує в собі національні, християнські, гуманістичні, демократичні ідеали, прагнення до свободи, рівності й справедливості, які завжди були і є притаманні українському народові впродовж його історії.

Українська Національна Ідея — універсальна, має етнічний, духовний, державно-політичний, соціальний, економічний і етичний зміст.

Конгрес відкидає твердження про «неспроможність» Національної Ідеї в сучасному державотворенні.

Конгрес протистоїть спробам ліберальних та космополітичних сил створити «нову» — псевдоукраїнську ідею «нової політичної української чи слов'янської нації» з ідеологією державотворення, в якій нехтується визначальна роль українського етносу.

III. УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ДЕРЖАВА

Національною є та держава, яка виражає інтереси і волю свого народу, устрій та життєдіяльність якої відповідають духовності й характеру нації, її історичним традиціям та життєвим інтересам, яка побудована на засадах народовладдя, національної солідарності, соціальної справедливості, правового порядку та особистої відповідальності.

Українська Національна Держава забезпечить найсприятливіші умови для всебічного розвитку духовних і фізичних сил українського народу і є найкращим засобом організації життя.

Український національний рух вступив у новий період боротьби за наповнення Української Держави українським національним змістом.

Джерелом суверенної влади в державі має стати нація. Ніякі установи, жодна особа не можуть володіти владою, що явно не йде від нації.

Конгрес бореться за владу українського народу на українській землі, послідовно виступає за те, щоб на усіх її рівнях в Українській Державі стояли професійні, достойні представники, об'єднані беззастережною відданістю Українській Національній Ідеї та Українській Нації.

Стратегія і тактика державотворчої боротьби повинні мати не лише наступальний, а й випереджувальний характер на основі всебічного і своєчасного аналізу та обгрунтованого прогнозування політичних ситуацій і дій зайнятих у суспільно-політичних процесах сил.

У державотворчій діяльності Конгресу за побудову Української Національної Держави визначальним принципом залишається орієнтація на власні сили.

ПРОГРАМА КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Дотримання цього принципу вимагає насамперед консолідації, зміцнення і розбудови націоналістичного руху, нарощування його інтелектуального, кадрового та економічного потенціалу.

IV. ПОЛІТИЧНІ СОЮЗНИКИ ТА ПАРТНЕРИ

Союзниками, партнерами Конгресу в національно-визвольній боротьбі та державотворчій діяльності можуть бути:

а) на внутрішньому терені - усі політичні партії та громадські організації, українські патріоти національно-державницької орієнтації, які борються за національне відродження і побудову Української Національної Держави як держави Української Нації;

б) на зовнішньому терені - політичні сили й громадські структури української діаспори та волелюбних народів світу, з якими нас єднає:

- спільна мета у побудові нового справедливого суспільного ладу епохи націй;
- боротьба за власну національну державність і незалежність проти всіх видів поневолення, визиску, дискримінації націй, світової глобалізації;
- спільна діяльність за утвердження та розвиток Української Нації і Української Національної Держави.

Конгрес підтримує справедливі міжнаціональні та міждержавні відносини в світі, регіональні міждержавні утворення, побудовані на рівноправних ненасильницьких засадах.

Конгрес Українських Націоналістів є асоційованим членом Альянсу Європейських Націй як національно-патріотична партія, що бачить Україну у спільноті європейських країн і вірить у Європу без політичного, економічного та культурного панування певної нації над іншими націями.

Конгрес вважає, що Українська Національна Держава постане не в наслідок компромісної угоди того чи іншого політичного блоку, а тільки як результат волі Української Нації.

V. ЗАСАДИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Конгрес Українських Націоналістів виступає за утвердження Української Національної Держави як:

національної – її структура та устрій відповідають державницьким традиціям і життєвим інтересам Української Нації;

самостійної – її сила та могутність опираються на власний інтелектуальний, економічний та військовий потенціали;

демократичної – її суспільно-політичний лад опирається на принципи народовладдя й політичного солідаризму;

унітарної – з єдиною системою найвищих органів влади й управління без внутрішніх самостійних державних утворень;

правової – в якій утверджено верховенство Права і Закону;

європейської – що історично належить до спільноти європейських держав і розвиває всебічну співпрацю з націями і державами європейського континенту.

Конгрес вважає, що політичним устроєм в Українській Національній Державі має бути президентсько-парламентська республіка з широкими повноваженнями місцевого самоврядування.

В Українській Державі Закон має бути вираженням загальної волі народу. Всі громадяни особисто або через своїх представників мають право брати участь у його створенні. Закон єдиний для всіх, незалежно від того, чи він охороняє, чи карає; усі громадяни рівні перед ним.

Суспільство має право вимагати від будь-якої посадової особи звіту про її діяльність.

VI. ЗАСАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

У сфері національної політики прагнемо:

- забезпечення прав Української Нації, її представників у всіх сферах суспільного життя на всій території України;
- встановлення відносин миру, взаєморозуміння і співпраці представників усіх національностей, що населяють Україну;
- активного захисту Українською Державою прав українців, які проживають чи перебувають за її межами.

Конгрес домагається:

- вирішення питання на законодавчому рівні про створення умов для повернення на рідну землю етнічних українців та їхніх родин, насильно депортованих комуністичним режимом;
- матеріального відшкодування урядом Російської Федерації всім репресованим та насильно депортованим громадянам колишньої УРСР за їхню багаторічну каторжну працю;
- заміни діючого зразка паспорта громадянина України із внесенням графи “національність” і його заповненням однією українською державною мовою;
- офіційного визнання на державному рівні ОУН-УПА воюючою стороною і надання всім учасникам національно-визвольної боротьби статусу учасника бойових дій.

Конгрес домагається, щоб уряди держав (Російської Федерації, Польщі, Румунії тощо), в яких проживають етнічні українці, створили законодавчу базу в сфері забезпечення прав національних меншин, адекватну українським законам щодо національних меншин.

Конгрес вимагає, щоб уряди цих держав забезпечили:

- розвиток української мови, освіти, культури, традиційних українських церков відповідно до потреб етнічних українців, які є громадянами цих держав;
- отримання національної інформації через електронні та друковані ЗМІ, україномовної книжкової продукції, підручників відповідно до потреб етнічних українців насамперед у місцях їх компактного проживання.

Конгрес Українських Націоналістів, обстоюючи права та інтереси корінної Української Нації, сприяє консолідації всього українського суспільства незалежно від національної приналежності, забезпечує всім громадянам України рівні права. Конгрес підтримує національно-культурні права національних меншин згідно з чинним законодавством України.

Конгрес відстоює право депортованих народів на повернення.

Конгрес протидіє діяльності представництв тих національних меншин, які чинять перешкоди національно-культурному відродженню Української Нації, зміцненню її державності, нехтують українською мовою і культурою.

Конгрес виступає проти домінування прав національних меншин над правами корінної Української Нації.

VII. ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Конгрес вважає, що з метою забезпечення економічної незалежності українського суспільства, держава повинна гарантувати:

- розвиток соціально-ринкової моделі економіки України;
- забезпечення повної зайнятості працездатного населення;
- всебічну підтримку вітчизняного виробника;
- обмеження монополізму та створення здорової конкуренції;
- впровадження сучасних наукових розробок та технологій у виробництво;
- уникнення іноземного панування в стратегічних галузях народного господарства.

Конгрес вважає, що економічна система має оптимально поєднувати три сектори: державний, приватний та колективний. Державний сектор має охоплювати промисловість стратегічного значення, зовнішню торгівлю, природні ресурси як національні багатства усього народу.

Приватна власність, отримана законним шляхом, має користуватися повагою і недоторканністю.

Конгрес домагається ліквідації «тіньового сектора» економіки України.

У сфері народного господарства Конгрес обстоює:

- пріоритетний розвиток наукоміісткого виробництва шляхом розробок і впровадження новітніх технологій;
- розвиток важкої та легкої промисловості;
- розвиток сільського господарства (включно з секторами переробки і збуту сільськогосподарської продукції);

- розвиток паливно-енергетичної промисловості з використанням різних видів джерел добування і каналів постачання енергоносіїв для забезпечення енергетичної незалежності України; впровадження та розвиток енергозберігаючих технологій;

- розвиток житлобудування;

- розвиток самодостатнього військово-промислового комплексу як матеріально-технічної бази забезпечення Збройних Сил і обороноздатності України;

- впровадження програм автономного забезпечення країни продуктами харчування, енергоносіями, будівельними і хімічними матеріалами, необхідною природною сировиною;

- підвищення ефективності народного господарства до рівня високорозвинених держав з метою забезпечення потреб українського народу й експорту виробленої продукції.

У сфері аграрної політики Конгрес виступає за те:

- щоб земля - найбільша цінність українського народу - стала власністю селян;

- щоб не допустити будь-яких спекуляцій з боку владних структур та олігархів щодо приватизації та продажу землі в обхід інтересів тих, хто на ній працює.

Конгрес приділяє особливу увагу розвитку сільськогосподарського та переробного виробництва. Конгрес виступає проти поглинання агропромислового комплексу України промисловим, торговельним і банківським капіталом.

Конгрес домагається надання селянам пільгових кредитів та пільгового оподаткування, забезпечення їх сучасними технічними засобами виробництва.

Подолання економічної кризи

Першочерговими завданнями українських націоналістів після приходу до влади стануть:

- перегляд законності й доцільності приватизації підприємств стратегічних галузей;

- недопущення монопольної залежності України від російських енергоресурсів шляхом налагодження альтернативних джерел енергопостачання;

- встановлення повного економічного контролю держави над газо- та нафтотранспортними системами України;

- впровадження ефективної політики стимулювання капіталовкладень, участь держави у капіталовкладеннях;

- припинення відтоку з України національного інтелекту, створення умов для повернення в Україну штучно витіснених трудових та інтелектуальних ресурсів;

- забезпечення контролю державних органів за відповідністю соціального забезпечення громадян до цін на основні споживчі товари, тарифів на комунальні та інші соціальні послуги.

VIII. ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Соціальна політика Конгресу базується на засадах максимальної гармонії Особи і Суспільства; самореалізації особи; створення умов для забезпечення соціальної стабільності; стимулювання творчої і активної праці на користь українського суспільства.

Метою Конгресу в сфері соціальної політики є дотримання у суспільстві принципів соціальної справедливості, запобігання різким соціальним диспропорціям, стимулювання економічного зміцнення середнього класу, а також дотримання принципів прозорості, чесності, відкритості в соціальній сфері. Швидке подолання таких негативних явищ, як корумпованість, монополізм, кланова корпоративність.

Головним завданням соціальної політики є підвищення життєвого рівня, якості життя українського народу.

У сфері соціальної політики Конгрес прагне:

- запровадити соціально-ринкову економіку, в якій кожен громадянин України матиме гарантовану працю згідно з його здібностями та освітою, вільний вибір місця праці та гарантоване соціальне забезпечення;

- встановити мінімальну заробітну плату, пенсії, стипендії та соціальні гарантії, які б забезпечили життєві та культурні потреби громадян;

- сприяти діяльності профспілок.

Добробут українського народу не може бути повноцінним, якщо разом з раціональною економічною політикою не буде справедливої соціальної політики. Тому Конгрес домагається прийняття таких соціальних законів і державних соціальних програм, які б гарантували:

- реформування законодавства про працю зі створенням реальних механізмів впливу на працедавця;

- законодавче підвищення відповідальності за несвоєчасну виплату заробітної плати та соціальних виплат і відшкодування заподіяних збитків;

- запровадження системи соціального забезпечення на час хвороби, нещасного випадку, матеріальної допомоги на дітей, субсидій на сплату комунальних послуг;

- забезпечення реального захисту материнства і дитинства;

- повне відшкодування громадянам грошових заощаджень, вкладених до Ощадбанку СРСР, відповідно до курсу американського долара на час вкладення;

- надання молоді довгострокових пільгових кредитів на придбання житла і отримання освіти.

IX. ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Конгрес вважає інформаційну сферу невід'ємною частиною системи національної безпеки держави і виступає за:

- пріоритетність видання книг, журналів, пресової та іншої продукції українською мовою;

- сприятливу інвестиційну політику держави щодо підтримки й розвитку вітчизняної поліграфічної промисловості, теле- і радіокомпаній, засобів електронної комунікації, які є об'єктивними у висвітленні інформації і сприяють консолідації Української Нації.

Конгрес підтримує діяльність ЗМІ і видавництв, спрямовану на:

- забезпечення конституційних прав громадян в отриманні правдивої інформації;

- консолідацію українського суспільства;

- відродження духовності, культури, мови, історії Української Нації;

- виховання молодого покоління громадян України в дусі патріотизму, любові до своєї Батьківщини, шанування її історії та культурних традицій.

Конгрес домагається:

- витіснення з українського інформаційного простору тих ЗМІ, які проводять політику дезінформації, насильницької русифікації, нав'язують релігійну та міжнаціональну ворожнечу, протидіють консолідації українського суспільства;

- юридичної відповідальності ЗМІ за достовірність реклами.

X. ЗАСАДИ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ НАУКИ

Конгрес вважає розвиток науки пріоритетним і стратегічним напрямом в утвердженні Української Національної Держави і домагається:

- утвердження української сутності та української державницької орієнтації національної науки, діяльність якої має бути присвячена національному будівництву, духовному та інтелектуальному збагаченню і зміцненню Української Держави;

- ефективного державного управління наукою та її належного бюджетного фінансування;

- орієнтації держави і наукових інститутцій при формуванні й фінансуванні наукових програм на національні пріоритети України, в тому числі - на якнайповнішу її незалежність від імпорту закордонних технологій або ж обмін ними на взаємовигідних засадах;

- створення умов для максимальної свободи наукового пошуку та можливості споживання суспільством наукомісткої продукції;

- припинення відтоку науковців з України;

- створення гарантій державного, економічного, соціального захисту науковців і забезпечення усіх умов для їхньої ефективної діяльності;

- впровадження податкових пільг для наукових фахівців.

XI. ЗАСАДИ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Конгрес вважає, що розвиток освіти має виходити з потреб особистості, Української Нації, Української Національної Держави і обстоює:

- забезпечення пріоритетного бюджетного фінансування освіти;

- реформування законодавчої бази освіти до рівня загальносвітових стандартів;

ПРОГРАМА КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

- розвантаження та оптимізацію навчального процесу;
- посилення базових дисциплін у шкільній програмі;
- переведення системи громадянської освіти і виховання на систему української національної освіти і виховання для формування української самосвідомості, культури, християнської моралі;
- розробку і впровадження науково–-методичної бази національно–патріотичного виховання;
- ліквідацію дефіциту національно-свідомих освітянських кадрів;
- створення належної науково-методичної та поліграфічно-видавничої бази для забезпечення системи освіти безкоштовною, сучасною україномовною літературою і прискорення переведення навчально-виховного процесу на державну українську мову в усіх освітніх закладах на всій території України;
- пріорітетний розвиток україномовних навчально-виховних закладів у регіонах і місцевостях, де порушуються права українців;
- зміцнення системи початкової військової підготовки із залученням до педагогічного корпусу викладачів з числа офіцерів - українських патріотів;
- посилення національно-патріотичної виховної роботи в школах, позашкільних навчальних закладах, середніх спеціальних і вищих навчальних закладах;
- сприяння розвитку та діяльності молодіжних патріотичних організацій в навчальних закладах ;
- матеріальне, технічне та кадрове забезпечення сільських шкіл на рівні з міськими;
- підвищення статусу професії педагога у суспільстві, забезпечуючи його матеріально і духовно усім необхідним для педагогічної діяльності;
- забезпечення навчання здібної молоді в середніх спеціальних та вищих навчальних закладах за рахунок бюджетного фінансування;
- ліквідацію корупції під час вступу та навчання у середніх спеціальних та вищих навчальних закладах.

XII. ЗАСАДИ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

Конгрес вважає, що культура є одним із основних чинників у національно-соціальному бутті народу і сприяє самоідентифікації нації, утвердженню політичної самосвідомості суспільства.

Конгрес виступає за:
- домінування української національної культури в українському суспільстві;
- утвердження української культури як основного чинника консолідації громадян у національну спільноту;
- відродження української книговидавничої справи і подолання засилля російськомовних видань;
- всебічне сприяння засобам масової інформації, що культивують українське слово та українську національну культуру;
- державну опіку розвитку українського кінематографу, образотворчого, сценічного, музичного мистецтв, художньої самодіяльності та народних ремесел;
- відновлення діяльності будинків культури, бібліотек, музеїв;
- державне сприяння діяльності українських творчих спілок в Україні та за кордоном;
- захист національного культурного простору від деструктивного впливу масової псевдокультури.

Конгрес домагається пріоритетного фінансування галузі культури і гарантованого соціального забезпечення її працівників.

XIII. ЗАСАДИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

У сфері зовнішньої політики Конгрес виступає за:
- спрямованість міжнародної політики Української Держави на забезпечення життєвих інтересів Української Нації;
- ефективне забезпечення економічних та політичних інтересів України в світі;
- рівноправну і взаємовигідну співпрацю з державами світу;
- формування українсько-російських відносин на основі взаємовигоди та поваги до незалежності; домагання виведення з території України російських військ (російських підрозділів Чорноморського флоту); повернення Росією українських національних культурних цінностей, вивезених з України; повернення Росією, як правонаступницею СРСР, української частки алмазного та золотого фондів та грошових вкладень;
- розвиток взаємовигідних партнерських відносин з державами, які визнають свою провину щодо геноцидів українського народу і компенсують моральні та матеріальні збитки, завдані українцям під час окупації чи анексії українських етнічних територій, воєнних і каральних дій, депортацій та переселень;
- визнання Організацією Об'єднаних Націй голодомору 1932-1933 років як геноциду Української Нації;
- дипломатичну, моральну та матеріальну підтримку Українською Державою українців, які проживають чи перебувають за її межами.

XIV. ЗАСАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

На сьогоднішньому етапі Україна має достатній людський, науковий, інтелектуальний, економічний потенціал, який, за умови виходу із політичної та економічної кризи і раціонального державницького господарювання, може забезпечити належні умови для розвитку і добробуту Нації.

Конгрес виступає за створення системи національної безпеки України, яка має охоплювати усі її сфери: військову, державну, економічну, соціальну, екологічну та інформаційну.

Державна безпека: недопущення або нейтралізація втручання зовнішніх сил у внутрішні справи України, порушення її територіальної цілісності та державного кордону.

Економічна безпека: обмеження і недопущення внутрішньої та зовнішньої економічної експансії, спрямованої на знищення народного господарства України; недопущення протизаконного відтоку з України матеріальних цінностей та фінансових ресурсів; ліквідація економічної злочинності та впливу злочинних угруповань на економіку України.

Соціальна безпека має грунтуватися на створенні оптимальної моделі соціально-ринкової економіки, соціальному захисті та охороні здоров'я громадян.

Екологічна безпека: державні заходи щодо ефективної охорони навколишнього середовища, переведення виробництва на екологічно безпечні технології, зниження техногенного навантаження на довкілля, обмеження згубного впливу на людей і природу наслідків Чорнобильської катастрофи; зменшення кількості екологічно небезпечних підприємств і технологій.

Інформаційна безпека: державний захист українського інформаційного простору від деструктивної дії усіх засобів масової інформаці та пропаганди, здійснюваної в Україні та за її межами;

Всі вони є пріоритетними і тільки в комплексі забезпечують повний захист життєвих інтересів Української Держави.

Найважливішими факторами гарантування національної безпеки є сильна національна оборона і готовність населення, при потребі, виступити на захист своєї країни.

З метою найефективнішого використання усіх ресурсів суспільства для організації опору потенційному агресору слід створити систему оборони, основним компонентом якої мають бути національні Збройні Сили.

Воєнна доктрина повинна передбачати:

- утримання в мирний час Збройних Сил з оптимальною чисельністю військовослужбовців рядового та офіцерського складу;
- можливість їх швидкого нарощування в ході мобілізації за рахунок підготовленого резерву;
- оснащення військ сучасними видами озброєння і воєнної техніки, як власного, так і закордонного виробництва;
- збереження обов'язкової служби за призовом.

У мирний час основним завданням Збройних Сил має бути бойова підготовка, яка забезпечить ефективність захисту територіальної цілісності Української Держави.

В Українській Державі армія стане для молодих людей вищою школою патріотичного виховання. Конгрес Українських Націоналістів стоїть на засадах організації сильної національної армії, перейнятої національно-патріотичним духом.

Головними завданнями військової реформи в Україні мають бути:

- збереження норм загального військового обов'язку;
- підвищення ролі і значення Збройних Сил України, престижу військової служби;
- встановлення належного рівня бюджетних асигнувань на оборону;
- створення в Україні військово-промислового комплексу на основі підприємств із замкненим циклом виробництва основних видів сучасної військової техніки і зброї;
- оснащення Збройних Сил усіма видами високотехнологічного озброєння;
- належне соціальне забезпечення військових;
- створення дієвої системи підготовки національно-свідомих військових кадрів;
- підготовка української молоді до навчання у вищих військових закладах, служби в Українських Збройних Силах;
- військово-патріотичне виховання на основі кращих військових традицій Українського війська.

Конгрес виступає за припинення скорочення Збройних Сил України.

XV. ЗАСАДИ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Враховуючи ситуацію, що склалася в екологічному середовищі України та світу, Конгрес виступає за:

- виховання «екологічної свідомості» української спільноти;
- зменшення неефективних орних площ на користь рекультивації природних ландшафтів, що допоможе відновити екосистему України;
- мобілізацію інтелектуального потенціалу України для розв'язання природоохоронних завдань;
- забезпечення бюджетним фінансуванням природоохоронних заходів;
- запровадження екологічно безпечних промислових технологій;
- розробку альтернативних технологій виробництва пального для транспорту і промисловості;
- запровадження ефективних заходів економічного стимулювання підприємств, які опікуються збереженням довкілля та провадять раціональне землекористування;
- запровадження державної програми ефективного подолання наслідків Чорнобильської катастрофи;
- розробку і впровадження ефективної системи утилізації відходів промислового, хімічного, атомного, військового виробництв та побутових відходів.

Конгрес вважає за необхідне законодавчим шляхом заборонити:

- спорудження, використання та фінансування виробництв, шкідливих для здоров'я українських громадян;
- ввезення в Україну відходів промислового виробництва.

XVI. ЗАСАДИ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Збереження здоров'я і життя людини має стати основним завданням Української Національної Держави.

Завданням Конгресу в галузі охорони здоров'я є:

- розробка і впровадження загальнонаціональної програми розвитку системи охорони здоров'я, яка забезпечить надання медичної допомоги на рівні світових стандартів;
- впровадження заходів щодо подолання демографічної кризи: забезпечення умов для зростання народжуваності, зменшення рівня захворюваності та смертності громадян в Україні;
- забезпечення системи загальнодоступної державної медичної допомоги для всіх громадян України незалежно від їхнього соціального стану та місця проживання;
- забезпечення ефективної боротьби із «соціальними» епідеміями – туберкульозом, ВІЛ/СНІДом тощо;

Конгрес домагається:

- відновлення та розвитку мережі діагностично-лікувальної допомоги першого рівня, відновлення матеріально-технічного та кадрового забезпечення сільських лікарняних установ;
- забезпечення достатнього державного та альтернативного фінансування системи охорони здоров'я;
- встановлення державного контролю за якістю та цінами на лікарські препарати;
- впровадження всебічного розвитку фундаментальних та прикладних наукових досліджень в галузі медицини, їх зв'язок із практикою;
- підтримки вітчизняної фармацевтичної промисловості й медичного приладобудування;
- юридичного захисту інтересів пацієнтів та медичного персоналу;
- вільного вибору пацієнтом лікувального закладу і лікаря незалежно від місця проживання;
- пріоритетного матеріального забезпечення працівників охорони здоров'я;
- подолання корупційних проявів у медичній галузі;
- утвердження серед медичного персоналу принципів лікарської етики та деонтології.

Конгрес наголошує, що сфера охорони здоров'я не може бути об'єктом комерціалізації.

XVII. ДЕРЖАВА І ЦЕРКВА

Конгрес стоїть на засадах об'єднання Українських традиційних Церков в єдину Українську Помісну Християнську Церкву з патріархатом у місті Києві.

Українська держава має захищати права і законні інтереси конфесій, які стоять на засадах національно-духовного і культурного відродження Української Нації.

Серед інших церков і релігій, які діють в Україні, Конгрес толерує лише ті, які дбають про моральне відродження Української Нації та духовне оздоровлення українського суспільства.

Українська Національна Держава має протистояти тим релігійно-конфесійним структурам, які вносять в українське суспільство розбрат, конфесійну войовничість, сприяють денаціоналізації українських громадян, протидіють консолідації Української Нації, вороже ставляться до існування незалежної Української Держави.

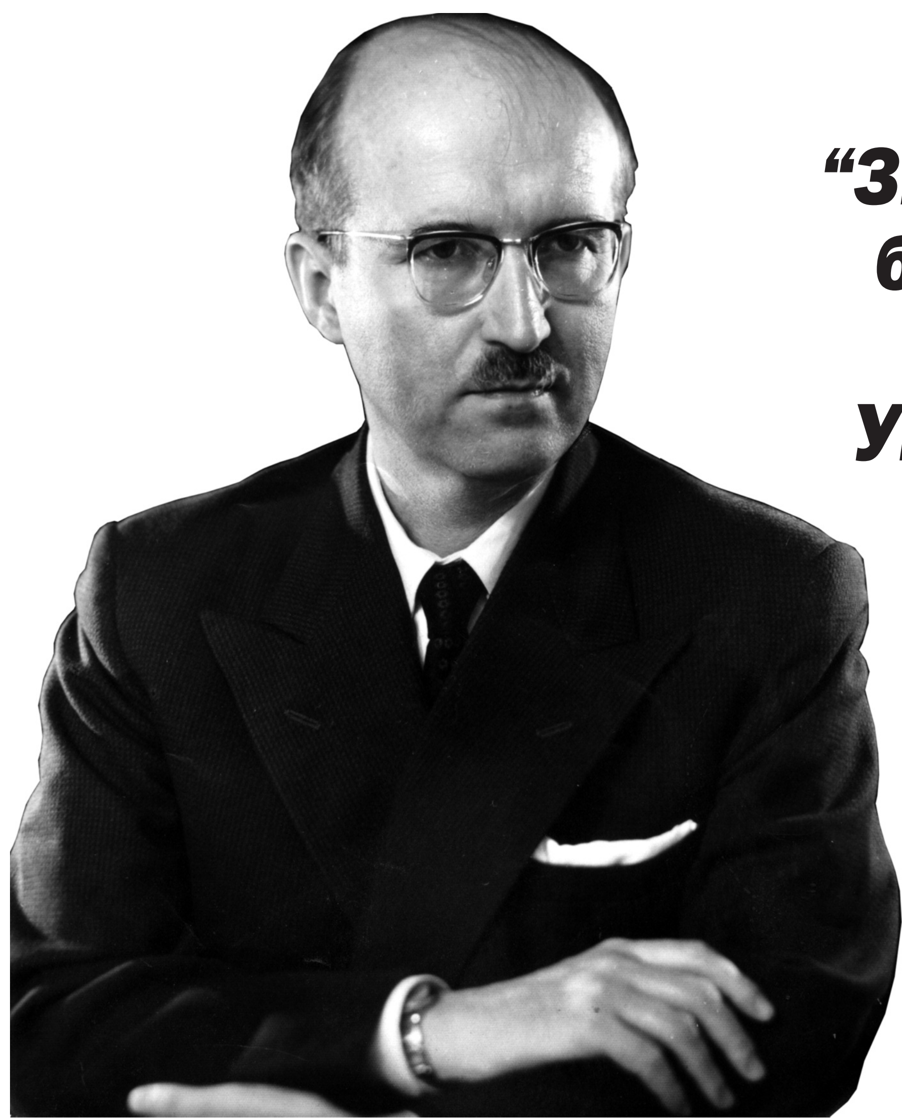
Конгрес Українських Націоналістів поставив перед собою завдання побудови Української Національної Держави та всебічного розвитку Української Нації, і це завдання буде виконане.

Слава Україні! Героям Слава!

Ярослав Стецько:

“Змислом мойого цілого життя було, є і буде: Україна вільна, Україна Соборна, Україна без холопа і без пана. Я вірю в перемогу!”

Слово на процесі у Львові, 1936 р.

Майже сімдесят років тому Ярослав Стецько сказав ці слова. Але, погодьтеся, навіть в умовах сьогодення вони не втратили своєї актуальності і на тлі останніх політичних подій навіть набули нового, хвилюючого душу значення.

Національно-визвольна боротьба українського народу у міжвоєнний період ХХ століття значно активізувала державотворчий процес української нації, подарувавши нам цілу плеяду відомих громадських, політичних та культурних діячів. Одним із найвидатніших представників цього періоду вітчизняної історії є Ярослав Стецько – Голова Українського Державного Правління (УДП), Провідник Організації Українських Націоналістів (ОУН), Президент Антибільшовицького Блоку Народів (АБН).

Біографія, політична та публіцистична діяльність цієї непересічної особистості надзвичайно мало досліджена значною мірою внаслідок тотального контролю над усіма галузями суспільного життя в період існування радянської імперії, і тому навіть в умовах сьогодення не зайве буде ще раз пригадати його життєвий шлях. Ярослав Стецько, як і Степан Бандера, Роман Шухевич та інші провідні діячі українського національно-визвольного руху, належав до покоління, що народилося на початку ХХ століття в Західній Україні. Військові дії в роки Першої світової війни та визвольна боротьба українського народу 1917 – 1921 рр. стали частиною дитинства Ярослава і, звичайно ж, мали певний вплив на формування характеру та світогляду майбутнього борця за українську державність. З дитинства, залишившись сиротою, Ярослав на власному досвіді відчув всю гостроту соціально-економічної та політичної ситуації в польській державі. Переслідування та утиски української мови, культури зумовили активізацію національно-визвольного руху нашого народу, до якого в ті роки особливо активно включалася молодь і в тому числі Ярослав Стецько.

Народився Ярослав Стецько 19 січня 1912 року в м. Тернополі в родині священика. В сім'ї Стецьків було троє дітей. Найстарший син Омелян 1910 року народження, Ярослав та донька Оксана. Після смерті батька 5 жовтня 1923 року Ярослав змушений був взяти на себе частину обов'язків з утримання родини та одночасно навчався.

У 1925 році Ярослав Стецько стає учнем Української державної гімназії в м. Тернополі. Вже з перших років навчання у гімназії Ярослав займає активну життєву позицію: стає членом Марійської дружини – української релігійної організації греко-католиків. У 1929 році Ярослав Стецько із відзнакою закінчив гімназію у Тернополі, але через відсутність коштів та хворобу не зміг продовжити навчання. Щоб якось допомогти родині, читав лекції у гімназії, працював домашнім вчителем. За свою роботу він отримував невелику плату, часом продукти чи одяг. Батьки Богдана Когута навіть взяли до себе в дім сім'ю Стецьків на тимчасове проживання. Також Ярослав безкоштовно допомагав у навчанні дітям із бідних сімей. Про цей період його життя розповідає у своїх спогадах Стефанія Когут: “Як була дівчиною, то дуже запам'ятала Ярослава тому, що неможливо цього забути. Неодноразово Ярослав закривав нас у хаті і не випускав доти, доки ми не вивчимо молитву чи слова гімну “Ще не вмерла Україна”. Коли ми помолилися, проспівали гімн, то випускав нас із дому і давав образки. Ми завдячуємо йому за те, що вселив нам любов до Бога і України, яку ми пронесли через все своє життя”. У цей час Ярослав Стецько включається до українського національно-визвольного руху, ставши членом нелегальної організації “Українська націоналістична молодь” та підпільної Української військової організації (УВО) під проводом полковника Євгена Коновальця. До політичної діяльності Ярослав Стецько був залучений юнацьким референтом ОУН Іваном Габрусевичем, який після знайомства з Ярославом одразу звернув увагу на його патріотизм та працелюбність. Таким чином, ще з 1929 року, з моменту створення Організації Українських Націоналістів, Ярослав Стецько стає її членом, а згодом і одним із найактивніших учасників українського національно-визвольного руху.

1930 р. Ярослав Стецько вступив на факультет права університету в Кракові, потім навчався у Львові. Саме під час навчання у Львівському університеті Ярослав Стецько активно включається у діяльність Організації Українських Націоналістів. Цьому посприяло те, що він поселився в Академічному Домі, що знаходився по вул. Супінського у Львові, де за домовленістю із його управою мали можливість проживати лише члени ОУН. Академічний дім в ті часи відігравав роль своєрідної твердині українського молодіжного націоналістичного руху. Саме тут, на третьому поверсі, мешкали члени Крайової Екзекутиви ОУН та референти, відомі діячі українського національно-визвольного руху – С. Бандера, І. Малюца, Д. Мирон, Я. Старух та інші.

Як член ОУН Ярослав Стецько своїми здібностями та відданістю ідеям організації одразу звертає на себе увагу керівництва Проводу і, починаючи з 1931 року, він вже редагує підпільні видання – “Бюлетень Крайової Екзекутиви ОУН на ЗУЗ”, “Юнак” та “Юнацтво”. Матеріали, що виходили в світ на сторінках “Бюлетня”, були присвячені проблемам боротьби Організації на теренах України та іншим актуальним питанням, головним чином, тактики, стратегії та ідеології ОУН. Вже 1932 року Ярослав Стецько, незважаючи на молодий вік, зайняв досить відповідальну посаду – політично-ідеологічного референта Крайової Екзекутиви ОУН.

В цей же час Ярослав Стецько виявляє нахил до публіцистичної діяльності. Його рання творчість була спрямована на подальшу розробку і поглиблення програми та ідеології українського націоналізму, усвідомлення прав українського народу, ролі еліти в процесі національно-визвольної боротьби. Філософська глибина проблематики, що порушується в працях Ярослава Стецька цього періоду, свідчить, що вже в достатньо молодому віці автор має досить високий рівень політичної свідомості та зрілості, що в майбутньому дозволить йому не лише стати провідником українських націоналістів, а й одним з лідерів світового антикомуністичного руху.

У 1936 році за націоналістичну діяльність Ярослав Стецько був засуджений польським судом до п'яти років тюремного ув'язнення, але у зв'язку із загальною амністією та врахуванням тривалого строку арешту під час слідства, незабаром був звільнений.

Наприкінці 30-х років в Організації Українських Націоналістів поступово поглиблюються розбіжності між молоддю та старшими членами ОУН. 23 травня 1938 року у Роттердамі від рук радянського агента Павла Судоплатова загинув творець УВО та ОУН, Голова Проводу ОУН, полковник Євген Коновалець. Смерть Провідника стала поворотним етапом в історії організованого українського національно-визвольного руху. Ярослав Стецько як представник молодшого покоління та прихильник рішучих методів боротьби підтримав позицію С. Бандери і після розколу організації його було обрано першим заступником Провідника й ідеологічно-політичним референтом.

Маючи добре організовану мережу за кордоном та в Україні, володіючи вишколеними та відданими ідеї кадрами, Революційний Провід ОУН на початку 40-х років вийшов на перше місце як організація, що мала реальні можливості для продовження боротьби за створення УССД в умовах назрівання військового конфлікту між Москвою та Берліном. Вже в травні 1941 року РП ОУН підготував загальні вказівки про державотворчу діяльність в умовах війни з метою утворення Української Держави. Як зазначає очевидець подій Василь Кук, для реалізації ідеї відновлення української державності було створено спеціальну Львівську Похідну Групу, що складалась з провідних членів ОУН. 23 червня, на другий день війни, Ярослав Стецько, Микола Лебедь, Іван Равлик та Василь Кук рушили автомобілем у бік Львова. Сподівання на прихильне ставлення вермахту до ідеї української державності були марними. Окрилене першими перемогами на східному фронті німецьке командування не бачило потреби йти на переговори з ОУН в українському питанні. Ситуація вимагала рішучих дій, реальних кроків на шляху до здобуття незалежної держави. Ярослав Стецько напередодні 30 червня чітко усвідомлював, що проголошення Акту відновлення української державності може викликати реакцію з боку Німеччини, але в такому випадку вона буде змушена повністю розкрити свої плани щодо України.

Ввечері 30 червня 1941 року у будинку товариства “Просвіта”, що на площі Ринок у Львові, відбулися народні збори під головуванням Ярослава Стецька, в ході яких було урочисто проголошено Акт відновлення української державності. Зокрема Я. Стецько виголосив наступне: “Волею українського народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України...”. Сьогодні, здавалося б, усім зрозуміло, що жодної підтримки для ОУН у вирішенні питання української державності гітлерівське командування не надавало і надавати не могло, оскільки це суперечило б планам А. Гітлера щодо розширення життєвого простору для німецької нації. Але, мабуть, найбільш аргументовано з цього питання висловилась Слава Стецько, зазначаючи, що Ярослава Стецька і Степана Бандеру не можна вважати колаборантами, оскільки вже за кілька днів після проголошення Акту відновлення української державності вони були заарештовані гестапо.

Варто також відзначити, що проголошення державності у Львові викликало хвилю народного піднесення. З багатьох міст та сіл звільненої від більшовиків території до Львова надходили повідомлення про збори громадян, які висловлювали схвалення Акту 30 червня та бажання підпорядковуватись уряду Я. Стецька. Проголошення державності у Львові та формування УДП сприяло мобілізації українського народу у справі розбудови української держави. Тисячі людей записувались до українського війська, пропонували свою допомогу Українському Державному Правлінню. Як пізніше буде доведено, рішення про обрання Я. Стецька Головою Українського Державного Правління було правильним. Після початку репресій з боку окупаційної влади, в умовах всенародного схвалення дій українських державотворців особливо важливим було не погодитись на відкликання Акту 30 червня. Ярослав Стецько виправдав надії Організації Українських Націоналістів та населення України – відстояв Акт відновлення української державності, незважаючи на тиск з боку німецького командування та ув’язнення.

Націонал-соціалістична Німеччина прореагувала на проголошення державності України досить швидко. Державотворча політика Організації Українських Націоналістів примусила німецьке керівництво виявити свої справжні наміри щодо України та її населення. Вже 5 липня у Кракові було заарештовано Степана Бандеру, а згодом, 11 липня, і Голову Українського Державного Правління – Ярослава Стецька. Розпочалися репресії по відношенню до членів ОУН та населення.

15 вересня, після двох місяців марних спроб німецького командування примусити Голову УДП та Провідника ОУН відкликати Акт 30 червня 1941 року, Ярослава Стецька і Степана Бандеру було перевезено до концентраційного табору Заксенгаузен, де в одиночній камері № 46 Ярослав Стецько перебував до кінця вересня 1944 року.

Арешти провідних членів Організації Українських Націоналістів та Голови Українського уряду Ярослава Стецька суттєво послабили Провід організації, зупинили процес державотворення, але, разом з тим, відвернули український народ від парламентських методів боротьби і примусили взяти до рук зброю. Репресивні заходи та терор, спрямовані проти українського населення, повернули ОУН до підпільних методів боротьби уже на два фронти, як проти німецької армії, так і проти радянських військових формувань.

Восени 1944 року, втративши надію на перемогу, представники німецького командування розпочали переговори з С. Бандерою та Я. Стецьком. Бажаючи активізувати боротьбу Української Повстанської Армії (УПА) проти Радянського Союзу, керівництво Німеччини висловилось на підтримку українського національно-визвольного руху. Для підтвердження цього наміру було звільнено всіх українських в’язнів Заксенгаузена, в тому числі й Ярослава Стецька. Зумівши втекти з-під нагляду гестапо, Я. Стецько приїхав до Відня і звідти намагався перейти до американської зони окупації, але на території Чехії був важко поранений. Зусиллями Проводу ОУН Ярослав Стецько був перевезений до Мюнхена, що на той час вже знаходився під юрисдикцією збройних сил Сполучених Штатів.

Після закінчення Другої світової війни в умовах перерозподілу сфер впливу в Європі та Азії між державами-переможницями поруч української нації стали бездержавними і ряд інших народів. Відомо, що у повоєнні часи в англо-американській зоні окупації шукала притулку величезна багатонаціональна армія біженців, серед яких були відомі політичні діячі, члени урядів та керівники національних держав, яких об’єднувала спільна ідея – організація міжнародного антикомуністичного фронту. Однією із найвпливовіших організацій в емігрантському середовищі, починаючи з 1946 року, стає Антибільшовицький Блок Народів, керівником якого було обрано Я. Стецька – колишнього Голову Українського Державного Правління (УДП) за Актом від 30 червня 1941 року. Отже, 16 квітня 1946 року у Мюнхені під керівництвом Я. Стецька започатковує свою діяльність Антибільшовицький Блок Народів, який став координаційним центром національно-визвольних рухів, ідейним і політично-стратегічним орієнтиром у визвольній боротьбі поневолених народів проти російського імперіалізму та комунізму. Перша програма боротьби Антибільшовицького Блоку Народів, закладена у Декларації АБН від 16 квітня 1946 року, засвідчила демократичний характер організації та окреслила коло завдань, що ставив перед собою Блок на початковому етапі своєї діяльності.

Варто зазначити, що активна політична діяльність Я. Стецька як керівника АБН та з 1968 року Голови Проводу ОУН сприяла поширенню ідеї української державності та ознайомленню світової громадськості з інтересами та принципами боротьби українського національно-визвольного руху.

Очевидно, що зважаючи на обмежені можливості АБН, боротьба велася в інформаційній площині. Головним завданням організації Я. Стецько вважав інформування світової громадськості щодо реального обличчя режиму “народної демократії”, злочинів тоталітарної системи проти народних мас, проти права націй на самовизначення.

Розглядаючи міжнародну політичну діяльність Ярослава Стецька як керівника АБН, необхідно, в першу чергу, відзначити дві основні концепції, які він завжди намагався пропагувати на міжнародній арені. Перша концепція – альтернатива ядерній війні. Ярослав Стецько вважав, що такою альтернативою є визволення поневолених народів. Цю думку він постійно розробляв і намагався її поширювати не лише у виступах, а й надсилаючи відповідні листи міністерствам закордонних справ, військовим штабам та міністерствам оборони різних країн. Ярослав Стецько не раз зауважував, що національна держава є найвищою формою життя і єдиним гарантом розвитку нації. Він заперечував правомірність існування імперій, вважаючи, що держава має бути, перш за все, національним утворенням, а лише потім – політичним і поширюватися на певні етнічні території. Національний принцип побудови держав і відмова від імперських амбіцій є першочерговим орієнтиром у вирішенні питання мирного співіснування. На думку Ярослава Стецька, лише незалежність усіх держав і народів, а не страх перед ядерною зброєю, має врятувати світ від смертоносних військових конфліктів.

Друга його концепція стосувалася безпосередньо України і полягала у тому, що Ярослав Стецько протягом усієї своєї політичної кар’єри вважав Україну “революційною проблемою світу”, тому що, на його думку, саме від України залежатиме, чи буде існувати Радянська імперія, чи ні, а зважаючи на те, що в усьому світі СРСР розглядали як джерело постійної загрози миру та безпеці, проблема відновлення української державності має стосуватися усіх країн й у всьому світі можна знайти прибічників ідеї української державності.

Ці принципи Ярослав Стецько відстоював до кінця свого життя. Залишаючись патріотом України, він протягом всього періоду перебування в еміграції так і не прийняв громадянства чужої держави.

5-го липня 1986 року у Мюнхені помер великий син українського народу, державний та політичний діяч, ідеолог та публіцист Ярослав Стецько - Голова Українського Державного Правління з 1941 року, Голова Проводу ОУН, Президент АБН, який усе своє життя присвятив служінню Батьківщині, справі побудови суверенної та незалежної Української Держави. В той час до втілення у життя його мрії залишалося лише п’ять років.

Сергій Рибачок,
історик, м. Острог

При написанні статті було використано офіційні документи АБН та ОУН, спогади Слави Стецько та Василя Кука, що зберігаються в особистому архіві автора, а також матеріали з фондів меморіального музейного комплексу Ярослава Стецька в с. В. Глибочок, надані директором Мироном Сагайдаком.

УКРАЇНА В БОРОТЬБІ ЗА ІДЕЮ СВОБОДИ НАРОДІВ І ЛЮДИНИ

У час, коли формувалися новітні імперії, на арену історії вийшла наша Козаччина, яка системою своїх ідей протиставлялася вже тоді імперіальним концепціям. Наша Січ приймала охоче волелюбних людей навіть з інших частин Європи, будучи на той час єдиним заборолом свободи людини, а для української нації це було не лише пристановище «втікачів», але передусім опора української державності. Українська державність збереглася на Січі, вона збереглася у наших козацьких повстаннях, у великій козацькій революції, завершеній Хмельницьким. Відомо, що Хмельницький підтримував визвольні змагання білорусів. Уже в той час українська козацька революція писала на своїх прапорах невмирущі ідеї національної суверенності народів. Україна вже тоді стояла на антиімперіальних позиціях, уже тоді була носієм національної ідеї.

Антиімперіальна ідея великого Орлика, що монтував фронт поневолених націй і вже в той час клав Україну в її осередок, переростала своєю геніальною проекцією його століття й є дороговказом у сучасному. Національну ідею, фронт поневолених націй могутньо висунув Шевченко. Його «Кавказ» можна сміло назвати маніфестом поневолених націй.

Носії національної ідеї, як вартості універсальної, не переводяться у нас. її наголошувано раз слабше, то знову сильніше, але вогонь її не гас ніколи. Соціальна неволя була в нас завжди наслідком національної. Визиск, гніт, рабство, кріпацтво, завоювання соціальних антагонізмів, штучний поділ народу витворювали завжди наші вороги, наїзники, загарбники наших земель, імперіалісти, імперії. Це було вчора й це є нині. Інакше й не можна розуміти в нас причин соціальної несправедливості. З національним визволенням прийде водночас соціальне визволення.

Черговий етап Хмельниччини почався з епохою Петлюри, а могутньо розгорнувся в епопеї Української Повстанської Армії (УПА), що зродилася на основі ідей українського визвольного націоналізму. Генерал Т. Чупринка виступив в епоху розпаду імперій й наша революція буде завершена саме в час остаточної перемоги національної ідеї в усьому світі. Чи конференція поневолених націй у листопаді 1943 не має аналогії до заходів Орлика по лінії поневолених народів?! На українську Січ колись, а сьогодні в УПА, йшли свободолюбні люди для боротьби за новий світ. Національні відділи при УПА нагадують нам нашу рідну Січ, яка пригортала всіх. Січ українська — це був єдиний смолоскип свободи в той час, а чи не є ним сьогодні УПА для всього підтоталітарного, підмосковського світу?! Для нас, українців, УПА є тим, чим була колись Січ-Мати.

Це, безумовно, ясно, що УПА не була ніколи якоюсь міжнаціональною армією, бо це перечить основному принципові української революції — національній ідеї, але вона була завжди семафором для всіх, горіючим світлом, що показував шлях і пригортав всіх, хто шукав правди, хто цю велику революційну українську ідею національної суверенності й незалежності та окремішності кожної нації визнав за свою, і теж в рамках УПА в Україні, в своїх національних частинах, міг боротися за її здійснення для власної нації проти спільного ворога, носія протилежної імперіальної ідеї.

Чи українська Січ не діяла в тому самому плані, хоч за інших умов і в іншій формі? А відомі «республіки» УПА не нагадують її?

Ще так недавно ми читали, як один француз прагнув продістатися з Заходу до УПА, єдиної опори свободи на Сході. Чи не линули колись з Заходу на Січ волелюбні люди, хоч це було за інших умов і в іншій формі, але йдеться про суть, про невмирущу ідею України: національну свободу і справедливість для усіх — ідею, якій Україна ніколи не спроневірилася і завжди відтворювала в цій чи іншій формі, висуваючи тепер гасло свободи народів і людини.

Ярослав Стецько

Тобі, Україно моя,
і перший мій подих,
і подих останній тобі.
Василь Еллан

НАЦІОНАЛІЗМ І СЬОГОДЕННЯ

Те, що відбувається з українською нацією та українською державністю, належить до найскладніших загадок людської історії. Гамлетівське "бути чи не бути" постало перед Україною в найглобальнішому і найтрагічнішому вигляді: країна над прірвою.

НАЦІОТВОРЕННЯ

У сфері національного будівництва на все українське накинулася зграя лібералів, космополітів, комуністів, соціалістів, соціал-демократів, анархістів та малоросів. Усі навчають нас, як треба забути своє, національне, патріотичне, віковічне, тільки нам притаманне єство. Мовляв, це "демократично".

Патріотичне виховання в Україні практично відсутнє. Якщо воно деінде й "пульсує", то тільки завдяки самовідданій праці ентузіастів. Державна влада такими "дрібницями" не займалася. Навпаки, вона активно дозволяла всілякі антиукраїнські прояви або "закривала очі" на їх "стихійне" виникнення. Український культурницький простір захоплено національними убивцями: секс-шоу, порнопроектами, російсько-шовіністичними кавеенами, фільмами жахів, всюдисущими памперсами, сценами масових вбивств, садизму, безглуздої фантастики, статевих збочень. Пропагуються легкі способи збагачення. І ні слова про національну ідею.

Антинаціоналізму у нас - хоч відбавляй. І все ж...

Надто легко з нами "розібралися" наші недруги: космополіти, пристосуванці, лжедемократи, запроданці, "неділимці", "богообрані", "старші брати", зрадники... Вони, будучи малою силою, дуже швидко поклали "на лопатки" нашу велику націю; націю, яка віками перебувала у ярмі, гартувалася, боролася за свою волю, вистраждала її і 1 грудня 1991 року яскраво продемонструвала своє віковічне бажання мати власну державу. Державу одержала, але... в подальші роки не підтвердила своєї рішучості, одностайності, не здійснила наполегливої та копіткої роботи щодо консолідації своїх лав. Це призвело до поступової втрати національної гідності, без якої не існує жодної нації, до байдужості, зневіри.

Нація - це велика людська спільнота, яка постійно потребує собі у провідники людей чистих, чесних, відданих національній справі більше, ніж власним інтересам. Когортою таких людей завжди були українські націоналісти. Це вони очолювали націю у найскладніші періоди нашого буття. Лави націоналістів зростали, вони вели народ до вершин національної свідомості.

За свої переконання, за інтереси нації націоналісти масово йшли у бої супроти наших ворогів, боролися, перемагали, гинули.

Націоналісти проголосили: «Нація понад усе!» І підтверджували це гасло своїм життям в Україні та поза нею.

Коли з 1992 року націоналісти стали легітимною силою в Україні, їхній визвольний та ідеологічний запал на материнській території почав згасати. Це явище виявилося одним з найбільш загадкових і нелогічних. Здавалося б, відкрилися необмежені можливості для патріотичної роботи, для гуртування народу навколо себе. Сталося все навпаки. Відбулося, і до цього часу триває непорозуміння поміж окремими «гілками» націоналістичного «дерева» за право бути «найнаціоналістичнішими».

Проголошуючи гасло «Бог і Україна», націоналісти в сучасний період не зуміли здійснити потужний вплив, щоб Україна стала національно свідомішою.

Замість того, щоб шукати шляхи до об'єднання, розпочати роботу з консолідації нації, націоналісти дрібнилися, перетворюючи націоналістичний рух на другорядне явище в Україні.

Націоналісти у 1980-х роках, коли народний рух охопив найширші кола української нації, не були готові до цих подій. Протестна хвиля українського народного руху у своїй основі мала багато національних мотивів, націоналістичних прагнень. Усе це потрібно було використати для формування стабільності національного духу в Україні. Але націоналісти не були готові очолити народний рух, не стали ядром цього руху.

У 1990-х роках, в умовах державної незалежності, націоналісти завзято протистояли поміж собою. У 2000-х роках ця тенденція триває.

Нація у занепаді через те, що її провідна верства - націоналісти - хворіє на слабкість духу; для націоналістів гасло «Нація понад усе!» не стало вимірником найвищого служіння нації; немає найвищої ідейно-організаційної мобілізованості - демократія роз'їла душі колишніх хоробрих захисників; немає жертовності в ім'я нації; немає хитрощів, щоб перехитрити ворогів; немає достатнього притоку «свіжої крові», молоді; недостає відповідальності перед нацією.

ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Наш державний механізм, а разом з ним і вся держава перебувають у перманентному кризовому стані. Українська державність, яка мала б бути (причому неминуче) національною державою, стала, не будемо лукавити, квазідержавою. Ця потворна надбудова стала кісткою у горлі багатостраждального народу.

Президенти Л.Кравчук і Л.Кучма, будучи недолугими державобудівниками, не зуміли (або не захотіли) керуватися у своїй діяльності національною ідеєю. Навпаки, усе було зроблено, щоб національну ідею забруднити, потоптати, понівечити, відкинути, як непотріб.

Це націоналісти у свій час проголосили: «Здобудеш українську державу або загинеш у боротьбі за неї!» Державу маємо, але не національну, а космополітичну, бо усі державні структури «проросли бур'янами» антипатріотизму. Маємо державну владу, для якої інтереси України - порожній звук. Владні ідеологи продукують ненависть в суспільстві, розколюють його на ворожі табори. Владна команда втратила будьяку мораль. Вона дивилася народові у вічі і ніби казала: «Так, ми крадемо, але вас не боїмося, бо ви нам нічого не можете зробити». На націоналістів вони дивилися, як на щось таке собі маленьке, не варте найменшої уваги. Навіть найплюгавіший антиукраїнець міг прямо перед носом у націоналістів творити свої чорні справи безперешкодно й безкарно.

Сьогодні ситуація може змінитися, бо Президентом України став український патріот позапартійний В.Ющенко. Маємо надію, що націоналістом буде голова уряду; що Верховна Рада - 2006 хоч би на 80% складатиметься з націоналістів, національна свідомість яких дорівнюватиме народній національній свідомості, продемонстрованій 1 грудня 1991 року під час референдуму про незалежність України; що обласні та районні державні адміністрації очолять націоналісти хоч би з національною свідомістю пересічного вчителя української мови та літератури. Цього поки що немає. Хто перекриє шлях злочинним діям вдомождців та їхніх партнерів? Чи є місце у цій боротьбі націоналістам? Вважаю, що тут націоналістам має належати перше місце. Але цього першого місця чомусь не хочуть брати ті, хто проголошує себе найпалкішим захисником народу.

ВИСНОВКИ

Суспільство перебуває у стані національно-політичної недозрілості, а тому розколоте. Народ - у такому ж стані. Нація неконсолідована. Державна влада потребує докорінного реформування. Не останню роль у цьому явищі відіграли недоліки, що мають місце у націоналістичному русі, а саме:

1. Надмірна ортодоксальність, яка не дає можливості деяким націоналістичним організаціям співпрацювати не тільки з ненаціоналістичними патріотами України, а й з братами-націоналістами інших угруповань. Це означає, що тактика політичної поведінки в нових умовах не відпрацьована ні теоретично, ні практично.

2. Не опрацьована також методика «проникнення» націоналістичної ідеології в народні маси. Націоналісти усіх угруповань залишаються групою людей серед великої нації.

3. Нечисленні націоналістичні організації ставлять надмірно амбітні завдання, несумірні з власними можливостями їх реалізувати. Тому бачимо тільки грандіозні гасла і практичну неспроможність їх здійснити.

4. Більшість націоналістичних організацій не вважають головним ворогом своїм та України істинного ворога. Його шукають, перш за все, поміж собою. Про об'єднання лав націоналісти постійно і багато говорять, однак самому процесу гуртування не сприяють.

5. Взаємна дискредитація - характерна ознака сучасних націоналістичних організацій. Цим самим наноситься шкода націоналізму, Україні.

6. Дуже слабке ідеологічне виховання молодого покоління в національно-патріотичному дусі. Маємо пам'ятати, що націоналісти, незалежно від приналежності до політичних течій, ставили інтереси України вище власних і віддавали за них своє життя. Полковник Іван Богун, який категорично відмовлявся підтримати Переяславську угоду, був саме таким націоналістом. Націоналістами були: українські патріоти-письменники усіх часів; розстріляне національне відродження 1921-1933 років, серед якого називаю неокласика М. Драй-Хмару, комуністів В. Блакитного, М. Хвильового, М. Куліша, О. Курбаса, багато інших; українці, репресовані з 1918 по 1991 рік; виселені з України на безмежні простори російської імперії з 1918 по 1991р.; українські селяни, розкуркулені у 1927 - 1933 роках.

Націоналістами були А. Любченко, В. Сосюра, В. Стус, О. Тихий, І. Світличний, М. Руденко та багато інших. Націоналістом є патріарх Філарет. Кожен свідомий патріот України є націоналістом, бо він в силу своїх можливостей захищає інтереси України. Націоналістами є всі учасники Помаранчевої революції. Водночас серед членів націоналістичних організацій є люди, які не належать до націоналістів.

Сучасний націоналіст, на мою думку ненаціоналіста за формою, має застосовувати таку методику роботи з народними масами, щоб, не оголошуючи себе націоналістом, здійснювати виховний вплив предметно, аби підняти національну свідомість дезорієнтованого українця. В даний історичний момент найсильнішою нашою зброєю є саме національна свідомість народних мас. Нічия фізична зброя не може устояти супроти високого рівня національної свідомості народу. Ця ідейна, ця свята зброя і має стати знаряддям націоналіста у його діяльності на благо України. Націоналістам треба відмовитися від обтяжливих суперечок минулих років, і озброїтися новітніми методами впливу на громадсько-політичну думку українського середовища.

Слово «націоналіст» русокомуністичною пропагандою настільки «обкладено» брудними легендами, що обмивати його доведеться десятиліттями. І це мають робити всі, але в першу чергу - націоналісти. Сьогодні потрібен стійкий націоналіст, розумний.

Політичний рух, незалежно від його ідейного спрямування, сильний своєю інтегрованістю, об'єднаністю, монолітністю. І якби український націоналістичний рух був з 1992 року об'єднаною політичною силою, Україна не потрапила б у таку ганебну політичну, економічну та національну кризу.

Оскільки наш націоналізм не перебуває нині на провідних позиціях в націотворенні, у державотворенні, в усіх сферах суспільного життя, доводиться закликати все суспільство, в першу чергу, націоналістів до заходів по самоврятуванню, самозбереженню в ім'я майбутніх наших поколінь. Щоб на нашій землі вічно жили українці, а не заброди без роду і племені.

Ситуація набуває трагічного забарвлення. Уже прозоро й однозначно постає питання: або життя в об'єднанні, або смерть у роз'єднанні. Обираймо, дорогі українці, собі перспективу. Обираймо відкрито, не ховаймося за галасливими фразами, гаслами. Нікого ми не обдуримо, окрім самих себе. Чи може вважатися нормальною ситуація, коли в українському середовищі «гуляють» десятки антиукраїнських ідеологій і ніхто їх не забороняє? Це наша загальна ганьба.

Нинішня виборча кампанія показала, що українству відступати нікуди, хіба що впасти в прірву та припинити своє існування. Проте самогубство для українства не властиве.

Вибори мобілізували нас та зробили наполегливими у цій жорстокій боротьбі. Український народ переміг, обрав гідного сина Віктора Ющенка. Але це лише початок, лише перший крок у боротьбі за українську національну ідею, за систему українського буття. Ворожі сили залишаться в українському середовищі, вони не складуть зброю, будуть продовжувати руйнівну, антиукраїнську діяльність.

Українство не має права заспокоюватися. За свої інтереси повинна боротися уся Україна. Націоналісти мають бути в авангарді цієї боротьби. Це свята і праведна боротьба за Велику Україну, велику духом, велику своєю мораллю, прикладом безконфліктного життя всіх людей - її громадян.

ПІСЛЯМОВА

Ця стаття написана не задля того, щоб образити чи дорікати та повчати націоналістів. Мова йде про буття або небуття націоналістичного руху, а у вислідi - буття або небуття всієї України.

Хтось має розпочати, якщо не процес об'єднання, то хоч би дискусію на цю злободенну тему.

Закликаю: давайте разом шукати вихід. Давайте разом позбавимо наших ворогів можливості знущатися з нас на кожному кроці, причому у своїй хаті. Адже настають сприятливі умови для відродження українства. За нас цього ніхто не зробить. Відповідальність лежить і лежатиме тільки на нас.

Якщо для всіх нас гасло «Бог і Україна!» не порожній звук, то давайте об'єднуватися! Інакше ми в черговий раз покладемо на себе непрощенний гріх. І цей гріх лежатиме тяжкою брилою на душах усіх наступних поколінь.

Якби українство об'єдналося, в тому числі й націоналісти, то світ побачив би нове обличчя України. Це був би небувалої сили удар по ворогах України. Це була б перемога, якої ми ще не мали.

СЛАВА УКРАЇНІ!

Іван Белебеха, м. Харків

ПОМАРАНЧЕВА РЕВОЛЮЦІЯ

У ВІРШАХ НАШИХ ЧИТАЧІВ

ДУША НА ВІТРІ

Присвячую Помаранчевій революції

Душа народу мерзла на вітрах!
Не стадо душ, але душа єдина.
Вона, по суті, зветься Україна,
Вона горить у кожного в очах!

Душа народу грілася в бою,
В оранжеві дивилась окуляри
І подумки отих вела на нари,
Хто диктував позицію свою.

Душа народу вірила в реванш,
Заради нього ладна була вмерти,
Щоб тільки вічну правду не подерти,
І, слава Богу, їй дали цей шанс!

Душа народу мерзла на вітрах,
Їй байдуже було, що буде з нею, -
Тепер вона – підґрунтя Прометею,
А для бандитів – неминучий жах!

Душа народу – це моя душа!
Вона не хоче на коліна стати,
Їй треба жити, а не існувати -
Вона відстоїть право на життя!

Душа народу – це твоя душа!
Чи знаєш ти, що ти - таки людина -
Найкраща, неповторна і єдина? –
Тож стій сама за себе до кінця!

Душа народу мерзла на вітрах:
У Києві, на площах, на Майдані…
І, стоячи вже на ідейній грані,
Вона таки сказала горде «Так!»

Душа народу мерзла на вітрах…

Катя Самодостатня

ПІД ЗНАКОМ ПІДКОВИ

У Києві славнім
З низин і висот
Зібрався увесь
Український народ.

Прийшли на весь голос
Ми всі заявити,
Що нам не потрібні
При владі бандити.

Набридла наруга!
Не треба тюрми!
Лиш Віктору Ющенку
Віримо ми!

Співають селяни,
Робочі, студенти:
Улюбленець нації
Йде в Президенти!

Заповнило вулиці
Море людське,
І душу чуття
Огортає легке:

Яка ж ти могутня,
Моя Україно!
Яка ж ти прекрасна,
Велика родино!

Знамена цвітуть,
Прапорці, наче мак,
І щастя підкова
Поблискує: Так!

Пісні солов'їні
Дзвенять в піднебессі,
Ідем від Богдана,
Прямуєм до Лесі.

І хвиль, що їх котить
Людський океан
Не може вмістити
Великий Майдан.

І кожен чекає:
Настане хвилина –
Побачить, почує
Народ свого сина.

І, Богові слава,
Не сталося горя!
Він став перед нами!
Він з нами говорить!

І мудрістю сяє
лице молоде,
І слово лунає
Чітке і тверде.

Стоїть полководець,
До бою готовий,
Мільйонному війську
Дає настанови.

Усе передбачив,
Усе врахував,
В єдиним пориві
Серця поєднав.

І голос народу
Став голосом Божим:
Ми віримо й знаємо!
Ми переможем!

Василь Заєць

МИ ЙДЕМО “ТАК!”

Шумить, дзвенить, гуде Хрещатик,
Жовтогаряча хвиля б'є:
То кандидатом від народу
Наш Віктор Ющенко
у Президенти йде!

ПРИСПІВ:
Хай сяє прапор
Непереможно у віках!
Революційні Помаранчі -
Ми йдемо "Так!"! Ми йдемо „Так!"

Вирує всюди вся країна,
Нова настала вже доба:
І "БЮТ", і "НАША УКРАЇНА",
І юні крила випробовує "ПОРА".

(ПРИСПІВ)

Пізнала світова спільнота,
Яка то є у нас сім'я:
Що Україна є едина,
її ніхто не роз'єдна.

ПРИСПІВ:
Хай сяє прапор України,
непереможно у віках!
Революційні Помаранчі,
Ми йдемо "Так!" Ми йдемо "Так!"
Хай сяє прапор України
Непереможно у віках!
Сини і дочки України,
Ми йдемо "Так!"! Ми йдемо "Так!"

Станіслав Чередніченко

У ПОМАРАНЧЕВИХ ЗНАМЕНАХ ЦВІТЕ ХРЕЩАТИК І МАЙДАН

У помаранчевих знаменах
Цвіте Хрещатик і Майдан,
Горить в людських гарячих венах
Вогонь свободи громадян.
Народ і воля незборимі,
І правда лиш одна в житті,
Повік святі та неділимі
Всі наші землі золоті.

Нехай пливе над виром світу
Ця помаранчева доба.
Із себе викинем на смітник
Ганьбу покірного раба,
Бо ми - не вулиця чи натовп,
Хай знає влада верховод:
Нас не здолать, бо нас багато
Й найбільша сила – це народ.

Я хочу мати Україну
Таку, як бачити нам слід:
Соборну, вільну і єдину -
На північ, південь, захід, схід -
Заможну і демократичну,
Бо варті ми того усі.
Тож Київ хай цвіте велично
У помаранчевій красі!

Олександр Демиденко,
с. Іволжине, Сумська обл.

Шановна редакціє!

Взявши участь в акції протесту на Майдані у нашій столиці, я повернувся додому з окриленим піднесенням духу і надії на всенародну перемогу проти брехні і свавілля теперішньої влади.

Те, що я побачив, до глибини душі вразило мене своєю масштабністю, атмосферою єднання і духовного піднесення народу. Мир, спокій, любов, самопожертва людей різних національностей панували на Майдані заради правди, справедливості і відродження України. Це емоційне піднесення, я вирішив покласти на папір.

У КИЄВІ НА МАЙДАНІ

Київ, Майдан…
Зболене серце Вкраїни.
Сонце всміхається нам
І оранжеві квіти, квіти…

Майдан вирує, пливе,
Неначе хвилі в океані
І Ющенком живе -
Ніч і день у чеканні.
Всі стали на сторожі
Правди й рідної землі.
Терпіти вже не в змозі,
Знущання та брехні.

Згадай, як діди і батьки,
Босоніж ішли воювати.
Важкі їхні були стежки,
Йшли волю і честь здобувати.
Вони не просили плати,
Не чекали похвал, нагород,
З ворогами йшли воювати,
За Україну, її народ.

Досить коритися недругам,
І носити вічне ярмо.
Досить гніту і наруги,
До волі разом йдемо.
Хай серце вогнем палає,
Юні серця кличуть вперед!
І бандерівське слово лунає:
„Ми не здамося – краще смерть!"

І. Войцехівський,
м. Новий Розділ

ПОМАРАНЧЕВИЙ ДОЩ

Чуєш, друже, в Чикаго,
Голос правди луна.
В нашім серці відвага
І знамена в руках.

Вже йдемо Вашингтоном,
Щоб побачив весь світ, –
Хочем жить за законом
Вже від тисячі літ.

Златолисті каштани
Нас вітають також,
Творять в Києві з нами
Помаранчевий дощ.

Свою волю голосить
Люд стотисячних площ,
„Дим червоний" погасить
Помаранчевий дощ.

Ми – народ, ми – не здобич,
Долі бачимо знак –
Синій – „Ні, Янукович!",
Жовтий – „Ющенко, Так!"

УКРАЇНА ЧЕКАЄ

О, скільки було на Вкраїні
Імен славетних і вождів,
Сховали їх тумани сині
У серенадах давніх днів.

Не довелося нам їх бачить,
Хоч дух живе ще їх ідей.
А доля добра нам пробачить
Й до нас ще прийде наш Мойсей.

Над нами геній України,
Бо вірить кожен, хто живе,
У мужню душу її сина,
Де серце б'ється молоде.

Юнацький погляд
й мудрість старця
Ще принесуть нам дух весни,
Новим пророком відродяться
Колись українські сини.

Любомир Бориславський
м.Чікаго

НЕ ДЕРІТЬ УКРАЇНУ

Не ганьбіть і не рвіть Україну!
Всі ж бо сестри ми рідні й брати!
Хай про неї, матусю єдину,
Лине слава на цілі світи!

Не деріть на шматки Україну!
Як вдову за подушне всі враз.
Наш донецький,
карпатський наш сину,
Хай Господь сохранить усіх Вас!

Ваша мати – у лузі калина,
Древній Київ, Чернігів, Донбас.
Нас велика, єдина родина
І брататись прийшов нам всім час!
Ваша мати - Дніпро і Карпати,
Кримські гори, таврійські степи -
Вчить Вас жити, творить і кохати
І веде вас в незнані світи!

Ваша мати рушник вишиваний
Вам на щастя, на долю дала.
Рідна доню і сину коханий,
Для добра вона в світ вас вела!

Хай князьки щось лепечуть неситі,
Полепечуть та й стихнуть всі враз!
Обнімімось, бо разом нам жити,
Бо одна Україна у нас!

Не роз'єднуйте ж нашу родину,
Не терзайте, не рвіть на шматки!
Нашу рідну, кохану, єдину
Україну любіть на віки!

Ольга Пустовгар, смт. Ставище

ЛІДЕРА ЗНАЙТИ І ЗНИЩИТИ!

Розділ перший

СУД НАД ЖЕРТВОЮ ТЕРОРУ

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ДЕТЕКТИВ

...Середнього віку чоловік у костюмі з краваткою зупинився біля вітрини магазину і якийсь час щось в ній розглядав, інколи поглядаючи на одинадцятиповерховий будинок, що височів на протилежному боці вулиці. В довідниках Нью-Йорку він іменувався як "Майнард хауз". Вибравши зручний момент, коли дві школярки відкрили своїм ключем вхідні двері в будинок, він прослизнув за ними у парадне. Кинувши оком на список мешканців і переконавшись, що прийшов за правильною адресою, піднявся ліфтом і зупинився біля дверей квартири під номером 703. Уважно оглянув двері, потім кинув оком на годинник - той показував 13.35. 14 листопада 1969 року. Хвилинку постоявши перед дверима і переконавшись, що за ним ніхто не слідкує, натис на кнопку дзвоника. За дверима тихо бембкнув дзвінок і за якусь мить двері відчинилися. Перед гостем стояла людина похилого віку. "Здається він", - пригадавши фотографію, подумав відвідувач, потім подумки ствердив: Він!".

- Чи можу я поговорити з паном Олександром? - звернувся він до господаря квартири англійською мовою.

- Так, - відповів чоловік, - заходьте... - і впустив гостя до вітальні.

Та несподівано з іншої кімнати у вітальню вбігла висока також похилого віку жінка і, затуливши своїм тілом господаря, голосно вигукнула:

- Хто ви такий?!

- Маріє Владиславівно, - почав російською мовою заспокоювати її прибулець, не хвилюйтеся, я з Радянського Союзу. Я вам нічого не зроблю. Я журналіст, хочу тільки поговорити з Олександром Михайловичем - ось мій паспорт.

Жінка взяла в руки паспорт, погортала його і уважно почала вдивлятися в обличчя гостя.

- Ви розвідник, я впевнена в цьому. Від радянської розвідки зникнути не можна, вона знайде людину навіть у труні.

Відчувалося, що жінка добре розуміється на тому, що говорить. Вона накинулася на прибулого і почала ретельно обшукувати його кишені. Гість схопив її за руки. Але вона почала виривається і голосно вигукувала погрози в обличчя невідомому чоловікові.

- Якщо ви не заберетеся звідсіля, вас уб'ють або ж видадуть ФБР як агента іноземної держави! Ця жінка - колишній агент НКВС знала добре, як себе поводити в таких випадках.

Не знайшовши в його кишенях зброї і не відчуваючи загрози її чоловікові, жінка дещо заспокоїлася, але не дозволяла гостеві розмовляти з ним. А той зачинився в іншій кімнаті. Нарешті вона сказала:

- Мені хочеться вірити, що ви той, за кого себе видаєте. Ось вам номер телефона, подзвоніть по ньому Олександру Михайловичу зараз же з вулиці. Він з задоволенням поговорить з вами.

Гість з Москви вийшов з будинку і непомітно став озиратися, шукаючи "хвоста", але його не було. Марія Владиславівна як дружина розвідника все прорахувала: якщо вбивця з Луб'янки, то не подзвонить, побоїться провалу. Якщо ж подзвонить, то пряма загроза відсутня. Єжова і Берії вже немає. Сталін помер. КДБ відмінило помсту за зраду. Подумавши так, гість з Москви підійшов до телефону-автомату і набрав номер. Трубку одразу підняли. Біля телефону був сам Олександр Михайлович.

- Це ви, здрастуйте, - сказав він, - вибачте, що я не зміг вас прийняти, - і поставив пряме запитання: ви мій колега?

Гість, намагаючись уникнути відповіді, сказав:

- У нас вас пам'ятають і просили передати, що вдячні вам за вашу роботу...

- Що вас цікавить? - почув гість у трубці.

- Все, - відповів він, - ваша робота, ваше життя, ваше здоров'я...

- Зі здоров'ям непогано, - відповів господар, - але моє життя тут не цікаве... - і почав розповідати про своє життя втікача.

Розрахунки радянського туриста, а точніше, співрбітника КДБ, зустрітися з агентом-втікачем не виправдалися. Спроба дізнатися, що втікач розповів американцям, теж не досягла мети. Тільки через два роки, у 1971 році, ця зустріч відбулася. Всі ці роки КДБ продовжувало його шукати. Після того візиту господарі квартири терміново змінили адресу. Після довгих розшуків резидентура КДБ у США таки знову вийшла на його слід. Вони розшукали бібліотеку, де сім'я брала радянську пресу. Назвавшись родичем, один з резидентів, який нібито приїхав до Америки в гості, одержав в цій бібліотеці адресу втікача.

Цього разу двері йому, московському агенту, відчинила дружина втікача. Вона одразу примусила його стати обличчям до стіни, уважно обшукала, навіть ретельно обдивилась годинник і взуття, після чого впустила в кімнату, де чекав постарілий агент-втікач. Він запросив гостя сісти подалі від телевізора, приймача і телефону, сам насторожено сів поруч.

Дивлячись на господаря, співробітник КДБ пригадав записи з досьє на цього чоловіка, яке йому дали прочитати в Москві: "Зовнішня характеристика. Вище середнього зросту. Атлетичної статури, ніс дещо перебитий, частково полисіла голова, волосся посивіле. Носить короткі вуса, теж посивілі. Риси обличчя і манера поведінки: дії рішучі, мова різка, хода впевнена. Сірі пильні очі. Чудово володіє англійською мовою з американським акцентом. Добре розмовляє німецькою. Вільно спілкується французькою й іспанською.

Службова характеристика. Орлов Олександр Михайлович, він же Никольский Лев Лазаревич, він же Николаєв Лев Леонідович, він же Берг Ігор Костянтинович, він же Швед... Справжнє прізвище Фельдбінг Лейба Лазаревич. Народився у місті Бобруйську в сім'ї торгівця лісом. Студент Московського університету. У 1916 році мобілізований у царську армію. Після закінчення військових курсів отримав звання прапорщика. Під час революції служив у органах ЧК 12-ї Червоної армії. З 1925 року працював в іноземному відділі ОГПУ. З 1926 по 30-й роки агент у Франції - резидент. Потім резидент в Англії. Після проведення вдалих операцій відкликаний до Москви і призначений на керівну роботу начальником сектору ІНО НКВС. За операції у Франції нагороджений орденом Червоного прапора. З березня 1937 року перебував в Іспанії радником іспанського уряду і резидентом НКВС...".

"Постарів", - подумав гість, порівнюючи характеристики з особою, що сиділа перед ним. - Але ще міцний дідок...". Після знайомства між ними почалася довга, але не зовсім відверта розмова. Гість хотів знати те, чого не розповів агент американцям, а Орлов намагався з'ясувати, чого від нього хоче КДБ. Але в цілому це була сповідь старшого майора НКВС (прирівнюється до генерал-майора КДБ) резидента в Іспанії Фельдбінга-Орлова.

Все почалося, як він розповів, зі зловісної телеграми №1743, одержаної ним у липні 1938 року. Йому пропонувалося приїхати з Барселони в Антверпен і зустрітися з начальником іноземного відділу НКВС С. М. Шпільгельгласом для доповіді. Зустріч мала відбутися на плавучій резиденції шефа ІНО радянському кораблі "Свірь". На той час вже арештували кількох його товаришів і серед них був і Антонов-Овсієнко. Орлов відчував, що Шпільгельглас, вбачаючи в ньому конкурента на посаду, яку він посідав тимчасово, збирає на нього компромат для Берії і Сталіна. До того ж Орлов виступив на захист двох своїх співробітників, заарештованих Берією як троцькістів. Він розповів гостеві, що готовий був до всього, але доля його хворої дочки примусила його прийняти рішення. Він розумів, що на "Свірі" його заарештують і відвезуть до Москви, і тому не ризикнув їхати до Амстердама, а забравши сім'ю терміново виїхав до Парижа. Отримавши там канадську візу, він з дипломатичним паспортом відплив до Канади. Звідтіля за допомогою свого американського приятеля, генерального прокурора США, оформив дозвіл на проживання в Америці, але й досі не став громадянином США. Там він написав на ім'я Єжова листа і переправив його до Москви через довірену особу з французького посольства. В листі він попередив Сталіна, що коли той арештує його родичів, які залишилися в СРСР, то він розкриє американцям важливі таємниці радянської розвідки. Однією з таких таємниць була "кембриджська група Філбі-Макліна", до вербовки якої він мав причетність, коли був резидентом в Англії. Але Єжова вже розстріляли і його місце посів Берія. Ознайомившись з листом, Сталін наказав Берії не чіпати родичів Фельдбінга, а ретельно шукати його самого. Але Фельдбінг так добре сховався, що його не могли розшукати. ФБР не знало, що у нього під боком переховується агент КДБ, а КДБ не розуміло куди він зник. ФБР знайде його тільки після того, як він видасть у 1953 році в Америці свої мемуари під назвою "Таємна історія сталінських злочинів", які у 1989 році надрукує в СРСР журнал "Огоньок".

Як він розповів гостю з Москви, після явки до ФБР його почали жорстоко допитувати. Американська розвідка не вірила в його відвертість і вважала, що це його легенда, за допомогою якої він мав вкорінитися на американській землі. ФБР не вірило, що він не отримував ніяких грошей від радянської розвідки. Американці перевірили весь баланс його видатків і прибутків. Прибутки справді були невеликі. Тікаючи з Барселони, Орлов з сейфу радянської розвідки прихопив 60 тисяч доларів. Але ці гроші були витрачені на переїзд до Америки, лікування доньки і замітання слідів. Трохи допомігт матеріально родич в Америці. В роки 2-ї світової війни Орлов працюватиме розповсюджувачем військового займу. Своєму співрозмовникові з КДБ Орлов скаже, що ніяких таємниць радянської розвідки американцям він не розкрив. Але в цих словах Орлова не було повної правди, багато він приховав у своїй сповіді.

У той час, коли Орлов під прізвищем Берг прибув до Америки, американська розвідка не надавала великого значення радянським агентам, які переховувалися під вивіскою Комінтерну, "Амторгу" та інших політичних прорадянських організацій. Цього зробити втікач не міг. Щоб якось сховатися, Берг представився єврейській общині Америки як бідний емігрант з Європи, політичний втікач. І отримав матеріальну і моральну підтримку, крім всього він знайшов своїх родичів, які теж надали йому допомогу. Під час війни СРСР і Америка були союзниками і розвідка США знову ж таки не дуже шукала агентів КДБ. Але коли після війни почалася "холодна війна" і ФБР схопило радянських агентів Розенбергів, які викрали таємницю атомної бомби і переслали її до Москви, за що були страчені на електричному стільці, американська контррозвідка почала жорстоку війну проти радянських агентів.

Випереджаючи свій арешт, Орлов відкривається ФБР і там справді були шоковані - десять років радянський агент сидів у них під боком. Скориставшись ситуацією, Орлов розповідає американцям таємниці, які вже не були таємницею. До речі Орлов служив у політичній розвідці НКВС і мав відношення до військової розвідки ГРУ.

Сталін, Єжов, Берія в 37-41 роках розгромили політичну розвідку і знищили багатьох її агентів. Після втечі Орлова у Москві вжили заходів щодо перебудови політичної і військової розвідки. За десять років стanеться багато змін - отже інформація Орлова мало що дасть американській контррозвідці. Деякі секрети він таки приховає, але вже з п'ятдесятих років працюватиме під прикриттям ЦРУ і ФБР. На їхнє завдання він напише "Посібник з контррозвідки та партизанської війни".

Не все розповів Орлов зв'язковому з КДБ про причини своєї втечі. Телеграма від Шпільгельгласа була тільки наслідком тих подій, що передували його виклику на пароплав "Свірь".

На початку 1938 року в органах НКВС - закордонному відділі, поширилися чутки, що новим начальником ІНО призначать резидента в Іспанії Олександра Орлова-Фельдбінга. Мабуть, воно так би і трапилося, але Єжов несподівано арештовує зятя Орлова Канцельсона, заступника наркома внутрішніх справ України, якого було звинувачено в приналежності до "троцькістського центру". Це дуже налякало

Орлова. Арешт зятя, конфлікти зі Шпігельгласом говорили про те, що гільйотина зависає і над його головою, бо до Іспанії він потрапив не зовсім звичайним шляхом.

Навесні 1937 року на сходах резиденції НКВС на Луб'янці несподівано застрелилася молода співробітниця наркомату Галина Войтова. В записці, яку вона залишила, жінка звинувачувала О. Орлова, який покинув її, відмовившись розлучатися зі своєю дружиною Мойрою Владиславівною. Це самогубство поставило під загрозу кар'єру Орлова.

Під час перебування в Парижі Галина Войтова завагітніла від Орлова. Той спочатку обіцяв своїй коханці, що одружиться з нею, але, розуміючи, що такий його вчинок несе в собі значні неприємності, відмовився, порадивши залишити начальству, що вона нагуляла дитину зі своїм приятелем, який працював на цивільній роботі. То був підступний крок в діях резидента Орлова відносно своєї коханої-агента. Це був кінець кар'єри Галини Войтової, вона втрачала роботу і підлягала арешту за сексуальні зв'язки з цивільним, який, мовляв, міг бути іноземним розвідником і, можливо, завербував її. Спокутувати свою провину вона мала в таборах. Молода жінка була загнана в глухий кут своїм начальником-резидентом - це і привело її на сходи Луб'янки. Так вона хотіла помститися коханцю, який зрадив її.

Рятуючи Орлова від "проколів", нарком Г. Ягода і начальник іноземного відділу М. Слуцький висувають Орлова на посаду резидента в Іспанії, де точилася громадянська війна. Там йому доручають проведення відповідальної операції з вивезення іспанського золотого запасу до Москви. Орлов виконає цю операцію і на вантажному кораблі те золото вивезуть з військово-морської бази Картахени в Іспанії до Одеси. А потім перевезуть до Москви, де сховають в підвалах Держбанку та таємних сховищах НКВС та ЦК ВКП(б), Орлов одержить за цю операцію орден Леніна, а Іспанія цього золота вже так ніколи і не побачить.

Шварцбарда радянська розвідка вивезе - спочатку до Південної Африки, а потім він переїде до Америки, де й помре за нез'ясованих обставин в тридцятих роках, коли Сталін почне нищити агентів-євреїв "єжовими" рукавицями за принципом - немає людини, немає проблеми.

Через рік після розмови в Нью-Йорку з представником КДБ, після 35 років переховування в інформаційному вакуумі, Орлов теж помре в Америці. На батьківщину він так і не приїде, хоч московські колеги з КДБ його неодноразово запрошували. Хтозна, чи КДБ не допомогло йому залишити цей світ.

Прізвище Петлюра доволі рідко зустрічається на Україні. Це прізвище має явно запорізьке походження. І слід вважати, що пішло воно від козацьких прізвиськ, якими нагороджували козаки своїх товаришів, прийнявших козацький "постриг". Може, предок Симона Петлюри десь і колись був ворогами повішений, але щаслива доля його врятувала - від того і пішло прізвисько козака, витягнутого з шибениці. Про те, що Петлюра, пращур Симона Васильовича, був вільним козаком, свідчить той факт, що його за указом Єкатерини Другої не було переведено з вільних козаків у „крепостное состояние".

Від цього вільного запорізького козака і пішли полтавські предки: титулярні радники, присяжні засідателі, купці і господарі. Таким господарем і був батько Симена Васильовича Петлюри Василій Павлович Петлюра, правнук ратмана (радника) Трофима Петлюри.

Він мав у Полтаві власне господарство – „извоз": шість пар коней і шість робітників. Одружившись з Ольгою Марченко - корінною полтавчанкою козацького роду, він мав 12 дітей від цього шлюбу. Троє з них померло в дитинстві.

Доля братів і сестер Семена Петлюри склалася трагічно, як і доля самого Семена Петлюри. Старший брат - Федір Петлюра після закінчення семінарії вчився в Сільськогосподарському інституті, став агрономом 1 ступеня і працював в Кобеляцькому районі на Полтавщині. Федір Петлюра був не тільки кваліфікованим агрономом, але й членом Української революційної партії. В 1907 році був вбитий за нез'ясованих обставин, царська влада розслідування не провела, заявивши що він помер "від серця".

Молодший брат Олександр після семінарії закінчив військове училище, служив у царській армії в чині підпоручника, дослужився до капітана, потім служив у військах УНР в чині полковника. Після війни опинився в Канаді.

Старші сестри Петлюри померли молодими: Єфросинія в 1918 р., постриглася в монашки і померла в монастирі під час розгрому монастиря бригадою чекістів - теж за нез'ясованих обставин. За не зовсім зрозумілих обставин померла і друга сестра - Тетяна, яка вийшла заміж за власника свічкового заводика Павла Іваненка. Заводик той більшовики потім реквізують, а Іваненка відправлять на Колиму. Марина і Феодосія, залишившись старими дівами, будуть Ягодою за "демонстрацію петлюровщини" арештовані і в 1937 р. розстріляні в підвалах Полтавського НКВД.

Маріана Петлюра, яка вийшла заміж за полтавця Івана Скрипника, народила сина Степана, який служив хорунжим в армії УНР.

Степан Скрипник разом зі своїм дядьком емігрував до Польщі.

Після 2-ї світової війни він стане архієпископом Української автокефальної церкви Мстиславом - патріархом Київським і всея України. Його рідний брат Сільвестр Скрипник був теж священником, але він залишиться на Україні. НКВС неодноразово його заарештовуватиме – в жовтні 1937 року Сильвестра Скрипника разом з його тітками розстріляють за те, що нібито він створив „контрреволюційну фашистську повстанську організацію церковників Полтавської області", яку, на диво, чомусь зв'язали з організацією троцькістів, вплутавши його без якихось підстав у боротьбу за владу між Сталіним і Троцьким.

1937 року Ягода розстріляє ще одного сина Маріани Петлюри і Івана Скрипника - Андрія, який працював ветеринаром в місті Чернігові. Молодшого сина подружжя Скрипників, Валеріана, арештують в 1937 році і відправлять до Гулагу, де він просидить 15 років і вийде на волю тільки в 1952 році.

Юрій Краснощок

(Продовження. Початок в № 44-50 (55-61))

На світлині:
Париж, 1926 р.
Похорон С. В. Петлюри.

22 СІЧНЯ - ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

НАРОДЕ УКРАЇНСЬКИЙ!

П'ять довгих років минуло з того незабутнього дня, коли волею і силою Твоєю, устами першого Парламенту твого — Центральної Ради Української — проголошено: «Віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, від нікого не залежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу».

Цим актом Центральна Рада мала завершити велику справу прадідів наших — славних вождів козацьких, які, з волі народної, змагались виборити Отчизні нашій самостійність і відновити величність державну, що вславила рід наш ще за старих часів Великої Держави Київської.

З вірою в серці, з великим напруженням сил своїх, серед нечуваних перешкод і в обставинах нікому з інших народів на їх шляхах історичних незнаних, підняв Ти, Народе Український, на міцні рамена свої справу творення власної Держави. Від хвилі визволення Ти відродив стару культуру національну, відновив українську церкву незалежну, збудував рідну школу і для оборони Держави своєї створив військо національне.

Визволення України і державна творча діяльність влади Твоєї викликали тривогу у московського зажерливого сусіда Твого. Звикши панувати на землях чужих, він не міг погодитись, щоб багаті землі українські відійшли тепер від нього, і вiйНою жорстокою пішов на Державу Твою.

За п'ять років Ти переніс нелюдський жах повторних навал московських, відчув всім серцем своїм зневагу волі і прав Твоїх і непохитно став на трудний шлях безоглядної боротьби за державну самостійність старожитніх земель Твоїх.

Проливаючи кров в боротьбі за державність свою, Ти, Великий Народе, продовжував разом з тим традиційну місію боронити Західну Європу від руйнуючого натиску варварів сходу. Коли Держава Угорська стала совєтською республікою, уряд російський всіма силами збройними напав на Українську Республіку Народну, щоб, підбивши під себе всі землі українські, злучитись з совєтською Угорщиною і запалити пожежу всесвітнього безладдя.

В цей непевний час, коли старій культурі Європи загрожувала та страшна руїна, що сталася вже в Росії і Україні, тільки вища влада Твоя, Народе Український, з лицарським військом Твоїм боронила Україну і всю Європу від жахливої навали більшовиків московських.

Коли самотня армія українська в обороні всесвітньої культури являла високий зразок мужності й легендарної відваги, великі держави Європи не хотіли розуміти змагань наших національних, не хотіли відчути власних своїх інтересів.

Тероризована більшовицькою загрозою Європа готова була допомагати таким безнадійним авантюрам, як спроби Денікіна — Врангеля, і свідомо закривала очі свої на криваву боротьбу України, Білоруси, Дону, Кубані, Грузії та інших народів Кавказу. Зачарована споминами про колишню могутню Росію, великодержавна Європа не хотіла допомогти надмірним змаганням народів, що творили власні демократичні держави і спільними силами бажали спинити криваву хвилю комуністичного імперіалізму московського.

Тепер Європа бачить наслідки своєї фатальної байдужності. Та страшна економічна криза, що тримає в своїх залізних обіймах весь світ, не закінчиться доти, доки на всьому сході Європи буде панувати заборча влада російська, доки брутальна стопа червоного ката буде топтати широкі степи українські, доки народи колишньої Росії не стануть суверенами на вільних землях своїх.

Знеможений в непосильній боротьбі законний уряд Української НароднОї Республіки, рятуючи свою лицарську армію, покинув рідні землі, але не залишив боротьби. Спадкоємець суверенних парламентів Твоїх — Центральної Ради Української і Конгресу Трудового Народу, Уряд Української Народної Республіки твердо стоїть на обороні незалежності України і тільки перед Тобою, Суверенний Народе Український, складе повновласті свої. Разом з військом Твоїм і численним громадянством, що найшло собі притулок на чужині далекій, уряд пильно стежить за подіями на Україні і твердо вірить в неминучу перемогу.

Безглузда господарка окупантів московських довела багату Україну до повної руїни, південні степи українські, колишня житниця Европи,— нині чорна пустеля, а вільні сини степів козацьких гинуть мільйонами від голоду. Чужа ворожа влада ще збільшує смерть і руїну на землі нашій, грабуючи останній шматок хліба в знеможених дочок і синів наших. В обставинах нечуваної руйнації всього життя, під постійною загрозою нелюдського терору Ти, Народе-Страднику, не спинив боротьби і тернистим шляхом невпинно прямуєш до перемоги над ворогом. Боротьба жорстока не спинялась ні на один день і з кожним місяцем набирає все більшої сили. Всьому світові відомі героїчні вчинки вірних синів Твоїх, повстанців, славні імена яких вже стали скарбом рідної історії.

Справедливі змагання нації української до власної державності привернули до нашої справи співчуття народів, що живуть на землях наших. Спільно з Тобою, Народе Український, провадять вони уперту боротьбу проти окупантської влади.

Жорстокий режим узурпаторів, безсоромна експлуатація природних багатств України, дикунське переслідування української церкви, віри взагалі, національної школи, культурно-просвітних установ загартували непохитність синів України і наблизили світлий день перемоги.

Під потужним натиском боротьби народної, уряд більшовицький, вірний підступним звичаям Москви, утворив фікцію незалежної держави української і проголошував був самостійну Совєтську Українську Республіку. Не маючи змоги здавити волі народної до незалежності державної, уряд московський сподівався в такий спосіб приспати націю українську і заспокоїти святий гнів народній. Але свідоме селянство українське не повірило нікчемним залицянням окупантів і з новим завзяттям продовжувало боротьбу.

Помилившись в надіях своїх заслiпити таким чином націю українську, уряд московський вже знищив невдалу фікцію самостійної України Совєтської і з подвійною лютю кинув помсту свою на гордих борців за волю Батьківщини. Та ніякі спроби не поможуть Москві ненаситній в її справі заборчій. Нема тієї сили, яка переможе свідому себе націю, нема того чину, який примусить воскреслу Україну вернутись до ярма старого ганебного.

В цей світлий день національного свята уряд Української Народної Республіки, оглядаючи пройдений шлях боротьби, стверджує цілковиту одностайність всіх течій української політичної думки в непереможному стремлінні до спільної мети — незалежної державності української.

Звертаючись до лицарів-вояків армії української і громадян — вигнанців з рідної землі, правительство закликає не тратити бадьорості і віри в остаточну перемогу.

Не смієймо своїм зневір'ям зневажити священну пам'ять лицарів, що поклали життя своє на олтар Батьківщини. Не смієймо тратити віри, коли не тратить віри Той, хто послав нас на муки за волю свою. Не смієймо складати зброї, коли не випала ще зброя з невтомних рук Твоїх, Суверенний Народе Український.

Ти переможеш, Великий Народе-Мученику, і переможеш не для того, щоб підбивати під себе чужі, не наші землі, Ти переможеш для спокійного будування могутньої Держави Української, для щасливої праці поколінь майбутніх. Спадуть віковічні кайдани зі стомлених рук Твоїх — спадуть ганебні пута з величної постаті рідної Матері-України.

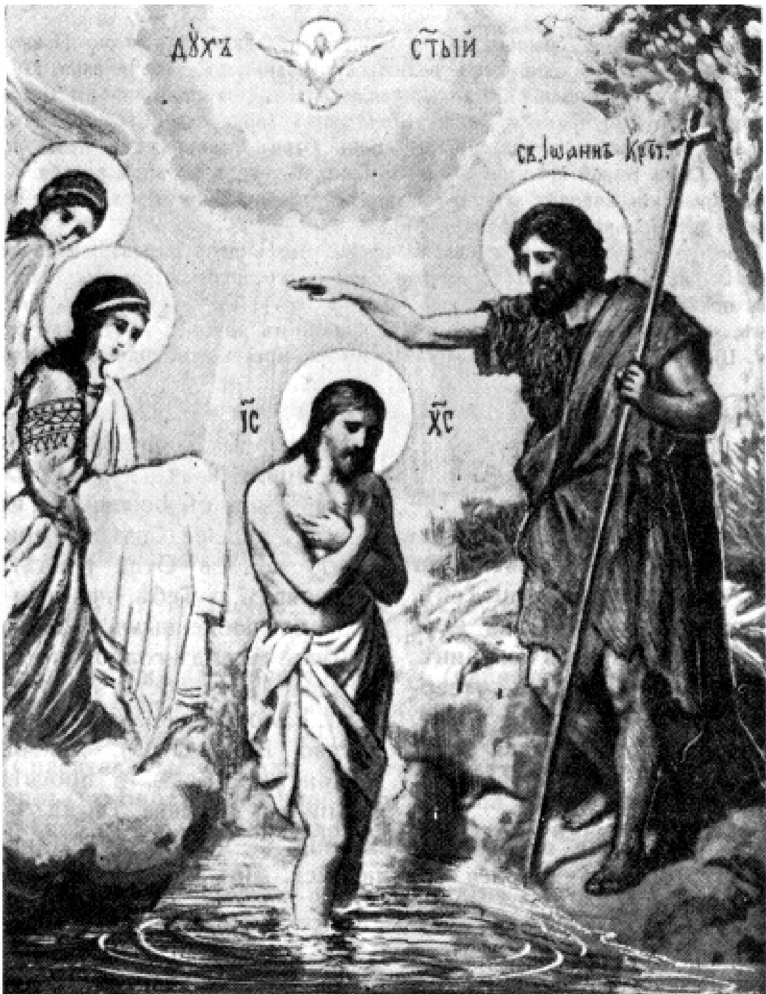
Після ганебної віковічної неволі, після страшного божевільного лихоліття Ти переможеш, Народе-Лицарю, і в Державі своїй незалежній установиш волю святу для всіх народів, що живуть на розкішних землях Твоїх. Вірний високим засадам волі і рівності, що кохав Ти з часів стародавніх, Ти явиш всім народам світлий образ правної держави демократичної з забезпеченням вольностей громадянських.

Минуть жахливі криваві роки боротьби і невпинна праця синів Твоїх загоїть рани кривавої руїни, дасть пишні скарби для всіх народів світу, дасть спокій і щастя Великій, Вільній, Самостійній Україні.

Голова Директорії і Головний Отаман військ УНР
Симон Петлюра,
Голова Ради Міністрів
Андрій Лівицький.

Січня 22 дня,
Року Божого 1923-го.

А ЩО ТРЕТІЙ ПРАЗНИК ПРИНЕСЕ НАМ ВОЛЮ...

Щойно відгомоніло Різдво з колядками та віншуваннями, а вже йдуть до нас в гості нові свята, народжені чарівною душею та шляхетною вдачею нашого українського народу. Ці свята несуть із собою у кожен дім достаток, несуть нам щастя, несуть нам долю, а Україні – волю. Про це возвіщає нам колядка „Добрий вечір тобі, пане господарю".

Маємо не тільки знати про українські свята та пишатися їхньою довершеністю, а й берегти їх і бути продовжувачами славних традицій нашого народу.

Меланки, Меланії, Щедрий вечір, Щедра кутя

13 січня зранку починали готувати другу обрядову кутю — Щедру. На відміну від Багатої, її можна було заправляти скоромниною. Як і на Святвечір, кутю також ставили на покуть, дотримуючись попередніх обрядів. Крім того, господині пекли чимало млинців із салом, готували пироги, вареники з сиром. Дехто з богомільних різав чорну курку, щоб "інші добре неслися", адже саме з цією породою курей пов'язані численні забобони. Якщо чорна курка починала співати півнем, то їй одразу відрубували голову, "оскільки вона віщувала покійника в родині".

Звечора й до півночі оселі обходили щедрувальниці-дівчата, підлітки та юнки, зібравшись у гурти, з поетичними піснями-щедрівками відвідували сусідів, щедрували поодинці чи гуртом. Парубки в цей час "водили Меланку", тобто перевдягненого в жіноче вбрання жартівника.

Зі Щедрою кутею пов'язано чимало побутових обрядодій. Скажімо, щоб уладнати якийсь конфлікт, сусіди йшли один до одного миритися, аби "Новий рік зустріти в мирі й злагоді".

Хлопці, котрі перед цим "отримали гарбуза", вдруге засилали сватів з надією "на благословенну згоду".

Сідаючи до Святвечері, кожен одягав нову або свіжо випрасувану сорочку, а також брав власну, спеціально мічену ложку. Перед тим як почати трапезу, господиня просила дітей вийти з хати, а біля батька, який сидів за столом, клала стільки пирогів, щоб його не видно було. Після цього запрошувала дітлахів до світлиці.

— А де ж це, — запитували вони здивовано, — наш тато?

— А хіба ви, — відповідав він, — мене не бачите?

— Ні, не бачимо...

— То дай, Боже, — відказував батько, — аби ви так завше мене не бачили!

І, вставши, роздавав усім пироги. Після вечері старійшина разом з дружиною або сином, прихопивши з собою миску з кутею, сокиру та перевесла, йшли в сад, обходили пасіку й домашніх тварин, благословляючи їх з Новим роком і ощедрюючи кутею.

У Новий рік люди намагалися завбачувати погоду:

Якщо під Новий рік добрий сніг — сій гречку.

Небо в зірках — урожай на гриби й горох.

Падає м'який сніг—на врожай, а коли тепло—літо буде дощовим.

Який перший день у новому році, то й рік буде такий.

Багато пухнастого інею на деревах — до врожаю зернових і доброго медозбору.

Ожелець на деревах — уродить садовина.

Зоряне небо — добре нестимуться кури.

Новий рік за старим стилем, Василя

На Новий рік припадає свято Василя, який вважався покровителем землеробства. Ось чому вдосвіта годилося засіяти збіжжям оселі. Здебільшого це робили підлітки.

У тих селах, де була церква, засівали після ранкової відправи, а де не було — вдосвіта. Батьки будили своїх синів (традиційно засівали лише хлопчики, а дівчатка щедрували). Зодягнувшись, дітлахи брали спеціально виплетену рукавицю, наповнювали її житнім чи пшеничним зерном і, ставши перед образами, засівали власну хату:

— На щастя, на здоров'я! Роди, Боже, жито, пшеницю і всяку пашницю. Будьте здорові з Новим роком та з Василем!

Батьки ощедрювали хлопців грішми, і тоді вони, починаючи з крайньої хати, оббігали сусідські оселі. Кожен намагався щонайпершим засіяти й отримати найкращий подарунок.

У цей день вважалося за честь вітати всіх Василів. Деінде на новолітування виносили на подвір'я дідуха й спалювали його, що символізувало початок нового року.

На Новий рік прибавляється дня на заячий скік.

Василів вечір додає дня на курячу ніжку.

На Василів вечір відьми крадуть місяць.

На Новий рік погода — буде в полі урода.

Голодна кутя, Голодний Святвечір (18 січня).

Готують третю й останню кутю Різдвяно-новорічних свят. Називається вона "Голодною" від того, що з цієї пори й до наступного дня, доки не освятять воду в річці, люди говіли, себто не їли. Власне, це був останній день колядок.

Здебільшого на Голодний Святвечір "водили Меланку" дівчата, хоч у деяких регіонах вчиняли це й парубки. На переважній території України основні дійства завершувалися після Василя.

З Голодною кутею пов'язані цікаві обрядодії "закликання морозу". Адже водохресні холоди були в давнину найміцнішими. Перед тим як сісти за вечерю, господар брав ложку куті, підходив до вікна і тричі казав:

— Морозе, морозе, йди до нас куті їсти!

Після паузи знову звертався:

- Не йдеш? То не йди ні на жито, ні на пшеницю, ні на всяку пашницю!

Після цього парубки виконували інше дійство — "проганяли кутю". Взявши макогони, вони виходили на вулицю і стукали ними у ворота й тини, вигукуючи:

— Геть, кутя, з покуття, а ти, озвар, іди на базар!

Ті, у кого були рушниці, тричі стріляли.

Залишки куті віддавали курям, а в окремий горщик складали інші наїдки - "по три ложки для долі", її вживатиме той, хто останнім прийде з Йордану, себто з Водохрещ. А тому всі, хто йшов до річки святити воду, намагалися якнайшвидше прийти додому.

Яскраві зорі на Голодну кутю — щедрий приплід білих ягниць.

Як на Голодний вечір темно, то вродить гречка.

Водохреща, Водощі, Йордан (19 січня).

З цим святом пов'язують хрещення на Йордані Христа. Відтак у всіх селах, де були церкви, святили воду. Зранку чоловіки йшли до річки чи ставка, вирубували з льоду хреста ("йордана"), ставили його поруч з ополонкою й обливали червоним буряковим квасом. Під обід священик, виголосивши молитву, освячував воду, занурюючи в неї срібного хреста. Після цього випускали в повітря кілька пар голубів і влаштовували гучну стрілянину з холостих набоїв.

Віддавна в народі посвячену на Водохреща воду вважали своєрідною панацеєю від багатьох недуг; нею також освячували будівлі, тварин, збіжжя тощо.

До Водохреща жінки намагалися не полоскати у воді білизну, бо "там чорти сидять і можуть вчепитися". У посвячену воду дівчата клали калину чи коралі і вмивалися, аби шоки були рум'яними. Загалом до Водохреща, протягам усіх свят, жінки не ходили по воду; це мали робити лише чоловіки.

Після Водохреща, вважалося, мають слабнути морози.

„Тріщи не тріщи, а вже минули Водохрещі".

Коли на Водохреща риба табунами ходить — на рої добре.

На Водохреща день теплий — буде хліб темний.

Якщо хмарно — хліба буде вдосталь.

Йде лапатий сніг — на врожай.

Якщо зоряна ніч — вродяться горіхи та ягоди.

Коли на Водохреща з'явився повний місяць—бути великій воді.

З Водохрещами завершується один з найпоетичніших і найцікавіших святково-обрядових циклів – Різдвяно-новорічний. Відтак зимовий перепочинок закінчується... до Великодня.

Календар українського націоналіста

13 січня – Преподобної Меланії.
14 січня - Святителя Василія Великого. Новий рік за старим стилем.
18 січня – Святвечір водохресний.
19 січня – Хрещення Ісуса Христа (Водохреща, Йордан).
19 січня 1912 р. – народився Ярослав Стецько, голова Українського Державного Правління у 1941 р., голова Проводу ОУН.
21 січня 1919 р. – Всенародні збори у Хусті ухвалили приєднати Закарпаття до УНР.
22 січня 1918 р. – Центральна Рада проголосила IV Універсалом на Софіївській площі у Києві самостійність УНР.
22 січня 1919 р. – у Києві проголошено Акт злуки УНР і ЗУНР в єдину соборну Україну. День соборності України.

Слухайте радіожурнал Конгресу Українських Націоналістів "Нація" щосуботи об 11 годині на хвилях радіо "Промінь".

Шеф-редактор **Олексій Івченко**
Видавець **Конгрес Українських Націоналістів**
Засновник **Степан Брацюнь**
Редакційна колегія **Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Степан Семенюк, Ярослав Радевич-Винницький**

Адреса редакції: **01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044)229-78-08**
e-mail: **nacija@mail333.com**
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: **01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61**

Головний редактор **Микола Гук**

Реєстраційне свідоцтво:
Серія **КВ № 7970** видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: **09715**
Банківські реквізити: **СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776**

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення № 3832
Наклад 60000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 26-65-57
Дніпропетровськ	Коров'яковський Анатолій	(05693) 7-59-76
Донецьк	Олійник Марія	(0622) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 22-56-09
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Ковальчук Григорій	(0522) 24-50-64
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 228-63-89, 229-68-34
Луганськ	Кук Володимир	(0642) 95-59-78
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 35-12-48
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Гурзан Василь	(03131) 2-25-45
Одеса	Перегінчук Михайло	(0482) 731-00-78
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Манжела Борис	(0542) 22-73-78
Тернопіль	Ткач Володимир	(0352) 22-01-71
Харків	Дяків Богдан	(0572) 16-02-18
Херсон	Лушпінський Роман	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Баглій Борис	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Пишіть! Дзвоніть! Приходьте! Підтримуйте!